

مرجع کامل

Access 2016

به همراه برنامهنویسی به زبان VBA در اکسس

میخائيل الکساندر
دیک کاسلیکا

ترجمه: مهندس حسین یوسوبی
انتشارات پندار پارس

انتشارات پندارپارس

www.pendarepars.com

info@pendarepars.com

تلفن: ۰۹۲۱۴۳۷۱۹۶۴ همراه: ۶۶۹۲۶۵۷۸ - تلفکس: ۶۶۵۷۲۳۳۵

نام کتاب	: مرجع کامل Access 2016 به همراه برنامه‌نویسی VBA در اکسس
ناشر	: انتشارات پندار پارس
تالیف	: میخائيل لکساندر، دیک کاسلیکا
برگردان	: حسین یعسوی
چاپ نخست	: فروردين ۹۶
شمارگان	: ۱۰۰۰ نسخه
طرح جلد	: رامین شکرالهی
چاپ، صحافی	: روز
قیمت	: ۶۹۰۰۰ تومان به همراه CD
شابک :	۹۷۸-۶۰۰-۸۲۰۱-۳۵-۹

* هرگونه کپی برداری، تکثیر و چاپ کاغذی یا الکترونیکی از این کتاب بدون اجازه ناشر تخلف بوده و پیگرد قانونی دارد *

سخن مترجم و ناشر

سپاس پوردگار بزرگ، که همچون همیشه، لطف بیکرانش را به من ارزانی داشت و با نثار صبر و شکیبایی و افری که برای نگارش بیش از هزار صفحه از یک کتاب لازم است، توفیق یافتم که باز هم بتوانم کلیدهای کیبورد را با انرژی وصف ناپذیری، بفشارم و در پاسی از شب، روزهای تعطیل، تعطیلات شیرین نوروزی و دیگر ساعاتی که معنایی جز بهترین زمان تمرکز برای نگارش کاری کم نقص برایم نداشت را، به انجام این وظیفه پردازم.

نسخه پیشین این کتاب که هر دو جلدش بیش از ۱۰ بار توسط پندارپارس تجدید چاپ شد، ترجمه کتاب Access Bible 2010 آقای "مایکل گرو" از انتشارات وایلی بود که البته با افزون مطالی به آن، در حدود ۱۵۰۰ صفحه به شکل ترجمه و تألیفی، تقدیم خوانندگان گرامی شده بود. کتاب ایشان توسط آقای "میخاییل الکساندر و دیک کاسلکیا"، به نسخه ۲۰۱۶ تبدیل و به وسیله انتشارات وایلی منتشر شده است. اما این دوستان، کتاب پیشین را زیر رو کرده‌اند و با جابه‌جایی فصل‌ها و کم و زیاد کردن سرفصل‌ها، کلا طرحی نو درآوردند. این تازه‌سازی، کار به‌روزرسانی ما را هم دوچندان کرد و مجبور به بررسی خط به خط مطالب کتاب پیشین و تطبیق با کتاب جدید برای اصلاح و به‌روزرسانی شدیم. در این میان، به دلیل کم حجم شدن کتاب، مجبور به حذف برخی سرفصل‌ها شدیم که از کتاب‌های دیگر و تجربه‌های شخصی، در نسخه ۲۰۱۰ به نگارش درآورده بودیم. نتیجه آن، حدود ۷۰۰ صفحه برای جلد ۱ و حدود ۴۰۰ صفحه برای جلد ۲ کتاب شد که احتمالاً نسخه تک جلدی ۱۱۰۰ صفحه‌ای هم با قیمت مناسب‌تر، به چاپ خواهیم رساند.

بنابراین، جلد ۲ کتاب، ادامه مباحث جلد ۱ است که سرفصل‌های پیشرفته‌تر اکسیس را دربر می‌گیرد و هر آنچه برای ساخت یک برنامه کاربردی معمولی لازم است در جلد ۱ آمده است، اما مباحثی همچون برنامه‌نویسی با VBA در اکسیس و مباحث توزیع و ماکرونویسی و دیباگ و انتشار و تعامل آن با SharePoint در جلد ۲ آمده است که واقعاً به دور از خودستایی (برای نویسنده اصلی)، کار بی‌نظیری است که بازخورد بالایی نیز در سایتها و جوامع برنامه‌نویسی آن‌سوی مرزهای ما، دریافت کرده است.

اگر این کتاب را پسندیدید و توانست گرهای از کارتن بگشایید، از انجام دو کار دریغ نفرمایید: نخست، دعا و انتشار انرژی مثبت برای نویسنده اصلی و این حقیر، و دوم، معرفی این کتاب و دیگر کتاب‌های انتشارات پندار پارس به دوستان و اساتید خود. چرا که تنها این حمایت‌هاست که موجب دلگرمی ما به تولید آثار به روز این حوزه، برای شما علاقه‌مندان است.

۹۶ فروردین

حسین یعسوبی

مدیر مسئول انتشارات پندار پارس

ای ددل من اصل تمنا بهم تو
وی در سر من مایه سودا بهم تو
هر چه ب روز کار دمی نکرم
امروز بهم تویی و فرد ابهم تو

تقديم به تو که هستي و نيستي

و به او که نيست و هست

فهرست

۷ ..... بخش نخست؛ بلوگ‌های ساختمانی اکسس

۹.....	فصل ۱؛ مقدمه‌ای بر توسعه دیتابیس (Database Development)
۹	اصطلاحات دیتابیس اکسس
۱۰	دیتابیس‌ها
۱۲	جدول‌ها
۱۴	رکوردها و فیلدها
۱۵	مقدار (Values)
۱۵	دیتابیس‌های رابطه‌ای (Relational Databases)
۱۷	اشیاء دیتابیس اکسس
۱۷	Tables (جدول‌ها)
۱۸	Queries (کوئری‌ها)
۱۹	ورود داده‌ها و نمایش فرم‌ها
۲۰	گزارش‌ها
۲۰	ماکروها و VBA
۲۱	برنامه‌ریزی برای اشیاء دیتابیس
۲۱	یک روش طراحی پنج مرحله‌ای
۲۲	گام ۱ : طراحی کلی - از مفهوم تا واقعیت
۲۳	گام ۲ : طراحی گزارش
۲۴	گام ۳ : طراحی داده‌ها
۲۵	اطلاعات مشتری
۲۶	اطلاعات فروشنها
۲۷	اطلاعات Line-item
۲۷	گام ۴ : طراحی جدول
۳۱	گام ۵ : طراحی فرم
۳۳.....	فصل ۲؛ آغاز کار با اکسس
۳۳	صفحه خوشامدگویی Welcome Screen اکسس
۳۵	چگونگی ساخت یک دیتابیس Blank Desktop
۳۶	فرمت فایل‌های Access
۳۶	محیط کاربری اکسس ۲۰۱۶
۳۷	ناحیه هدایت‌گر (Navigation Pane)
۴۰	ریبون
۴۱	نمای Office Backstage
۴۱	نوواربازار دسترسی سریع (Quick Access toolbar)

۴۵.....	بخش ۲؛ آشنایی با جداول‌ها در اکسس
۴۷.....	فصل ۳؛ ساخت جداول‌های اکسس
۴۷	انواع جدول .....
۴۷	جدول‌های شی .....
۴۸	جدول‌های کنش‌گرا .....
۴۸	جدول‌های اتصالی .....
۴۸	ایجاد یک جدول جدید .....
۵۰	طراحی جداول .....
۵۵	استفاده از برگه‌ریبونی Design
۵۵	Primary Key
۵۶	Insert Rows
۵۶	Delete Rows
۵۶	Property Sheet
۵۶	Indexes
۵۷	کار با فیلدها .....
۵۷	نام‌گذاری یک فیلد .....
۵۸	مترجم: یک روش برای نام‌گذاری فیلدها .....
۵۸	تمرین: .....
۵۹	تعیین نوع داده (Data Type)
۶۲	نوع داده Short Text
۶۳	داده‌های نوع Long Text
۶۳	داده‌های نوع Number
۶۴	داده‌های نوع Date/Time
۶۴	نوع داده Currency
۶۴	نوع داده AutoNumber
۶۵	نوع داده Yes/No
۶۵	نوع داده OLE Object
۶۵	نوع داده Attachment
۶۶	داده نوع Hyperlink
۶۶	نوع داده Lookup Wizard
۶۶	وارد نمودن توضیحات یک فیلد .....
۶۷	تعیین قوانین معتبرسازی داده‌ها .....
۶۷	ایجاد tblCustomers
۶۷	استفاده از فیلدهای AutoNumber
۶۸	تمکیل جدول tblCustomers
۶۸	تغییر طراحی یک جدول .....
۶۸	افزودن یک فیلد جدید .....
۶۹	حذف یک فیلد .....

۶۹	تغییر محل یک فیلد . . . . .
۷۰	تغییر نام یک فیلد . . . . .
۷۰	تغییر سایز یک فیلد . . . . .
۷۰	بررسی موضوع تبدیل دادهها . . . . .
۷۲	تخصیص مشخصه‌های فیلد . . . . .
۷۲	مشخصه‌های عمومی . . . . .
۷۴	Format . . . . .
۷۵	فرمت‌های فیلدهای عددی و پولی . . . . .
۷۶	فرمت‌های عددی سفارشی . . . . .
۷۷	فرمت‌های پیش‌ساخته Date/Time . . . . .
۷۸	فرمت‌های سفارشی Date/Time . . . . .
۷۹	فرمت‌های فیلد Long Text و Short Text . . . . .
۸۰	فرمت‌های فیلد Yes/No . . . . .
۸۱	فرمت نوع داده Hyperlink . . . . .
۸۲	Input Mask . . . . .
۸۳	وینارد Input Mask . . . . .
۸۴	Caption . . . . .
۸۵	Validation Text و Validation Rule . . . . .
۸۷	Required . . . . .
۸۷	AllowZeroLength . . . . .
۸۹	Indexed . . . . .
۹۰	گزینه AutoIndex . . . . .
۹۰	زمان ایندکس‌گیری . . . . .
۹۱	آشنایی با مشخصه‌های فیلدات tblCustomers . . . . .
۹۳	تنظیم Primary key . . . . .
۹۳	انتخاب یک Primary Key . . . . .
۹۴	ایجاد Primary Key . . . . .
۹۵	ایجاد پرایمری‌کی‌های مرکب . . . . .
۹۶	ایندکس‌گیری از جدول‌های اکسس . . . . .
۹۸	اهمیت ایندکس‌ها . . . . .
۹۹	ایندکس‌های چندفیلدي . . . . .
۱۰۱	زمان ایندکس‌گیری جدول‌ها . . . . .
۱۰۲	چاپ یک Table Design . . . . .
۱۰۴	ذخیره‌سازی جدول تکمیلی . . . . .
۱۰۴	دست‌کاری جدول‌ها . . . . .
۱۰۴	تغییرنام جدول‌ها . . . . .
۱۰۵	حذف جدول‌ها . . . . .
۱۰۵	کپی جدول‌ها در یک دیتابیس . . . . .

۱۰۶	کپی یک جدول در دیتابیسی دیگر . . . . .
۱۰۷	افزودن رکوردها به یک جدول دیتابیس . . . . .
۱۰۷	شناخت فیلدهای پیوستی (Attachement Fields) . . . . .
۱۰۹	فصل ۴؛ آشنایی با روابط میان جدول‌ها . . . . .
۱۱۰	ساخت دیتابیس‌های ضد ضربه . . . . .
۱۱۲	نرمال‌سازی داده‌ها . . . . .
۱۱۳	نخستین شکل نرمال (INF) . . . . .
۱۱۶	دومین شکل نرمال (2NF) . . . . .
۱۱۶	تشخیص نهادها . . . . .
۱۱۹	نهادهای کمتر آشکار . . . . .
۱۲۱	نقض قوانین . . . . .
۱۲۲	سومین فرم نرمال (3NF) . . . . .
۱۲۴	Denormalization یا تخطی از نرمال‌سازی . . . . .
۱۲۵	ارتباطات جدول (Table Relationships) . . . . .
۱۲۵	اتصال داده‌ها . . . . .
۱۲۸	یک-به-یک . . . . .
۱۲۹	یک-به-چند . . . . .
۱۳۱	چند-به-چند . . . . .
۱۳۳	قواعد جامعیت (Integrity Rules) . . . . .
۱۳۵	هیچ پرایمری کی نمی‌تواند شامل مقادیر Null باشد . . . . .
۱۳۵	همه مقادیر فارین کی باید با پرایمری کی متناظر خود تطابق داشته باشد . . . . .
۱۳۶	کلیدها . . . . .
۱۳۸	تصمیم‌گیری روی یک پرایمری کی . . . . .
۱۳۹	مزایای پرایمری کی . . . . .
۱۴۰	طراحی یک پرایمری کی . . . . .
۱۴۱	کلیدهای اصلی تک فیلدی در مقابل مركب . . . . .
۱۴۲	پرایمری کی طبیعی در مقابل پرایمری کی جانشین . . . . .
۱۴۳	ایجاد پرایمری کی . . . . .
۱۴۳	ایجاد ارتباطات و دیکته کردن جامعیت ارجاعی . . . . .
۱۴۵	مشخص کردن نوع اتصال بین جدول‌ها . . . . .
۱۴۷	دیکته کردن جامعیت ارجاعی . . . . .
۱۴۸	انتخاب گزینه Cascade Update Related Fields . . . . .
۱۴۹	انتخاب گزینه Cascade Delete Related Records . . . . .
۱۵۰	مشاهده همه ارتباطات . . . . .
۱۵۰	حذف ارتباطات . . . . .
۱۵۰	دبیل کردن قواعد جامعیت مختص برنامه . . . . .
۱۵۳	فصل ۵؛ کار با جدول‌های اکسس . . . . .
۱۵۴	آشنایی با دیتابیس‌ها . . . . .

۱۵۵	نگاهی سریع به رکوردها و فیلدها
۱۵۵	نگاهی به پنجره Datasheet
۱۵۶	حرکت درون یک دیتاشیت
۱۵۷	استفاده از دکمه‌های Navigation
۱۵۷	بررسی ریبون Datasheet
۱۵۸	گروه ریبونی Views
۱۵۸	گروه ریبونی Clipboard
۱۵۸	گروه ریبونی Sort & Filter
۱۵۸	گروه Records
۱۵۸	گروه ریبونی Find
۱۵۸	گروه ریبونی Window
۱۵۹	گروه ریبونی Text Formatting
۱۵۹	باز کردن یک دیتاشیت
۱۶۰	وارد نمودن داده‌های جدید
۱۶۱	ذخیره کردن رکورد
۱۶۲	آشنایی با اعتبارسنجی خودکار نوع داده‌ها
۱۶۳	مشخصه‌ها چگونه در ورود داده‌ها تأثیر گذارند
۱۶۴	ورود داده‌های متنی استاندارد
۱۶۴	ورود داده‌های Date/Time
۱۶۵	ورود داده‌های نوع Number/Currency با معتبرسازی داده‌ها
۱۶۵	ورود داده‌های OLE Object
۱۶۵	ورود داده‌های Long Text
۱۶۶	ناوبری رکوردها در دیتاشیت
۱۶۷	حرکت بین رکوردها
۱۶۷	یافتن یک مقدار خاص
۱۷۰	تغییر مقادیر در یک دیتاشیت
۱۷۰	جایگزینی دستی یک مقدار موجود
۱۷۰	تغییر یک مقدار موجود
۱۷۲	استفاده از ویرگی Undo
۱۷۳	کپی و Paste مقادیر
۱۷۳	جایگزینی مقادیر
۱۷۴	افزودن رکوردهای جدید
۱۷۵	حذف رکوردها
۱۷۶	نمایش رکوردها
۱۷۶	تغییر ترتیب فیلد
۱۷۷	تغییر پهنای فیلد
۱۷۷	تغییر ارتفاع رکوردها
۱۷۸	تغییر فونتهای نمایشی

۱۷۸	نمایش خطوط مشبک زمینه (Gridlines) و رنگ متناسب رده‌یها
۱۸۰	تراز کردن داده‌ها در ستون‌ها
۱۸۰	پنهان سازی ستون‌ها
۱۸۰	فریز کردن ستون‌ها (Freezing Columns)
۱۸۱	ذخیره طرح‌بندی (Layout) تغییر یافته
۱۸۱	ذخیره یک رکورد
۱۸۱	مرتب‌سازی و فیلتر‌بندی رکوردها در یک دیتابیس
۱۸۲	مرتب‌سازی رکوردها با دستور QuickSort
۱۸۳	فیلتر‌بندی یک انتخاب
۱۸۵	فیلتر‌بندی با فرم (Filtering by Form)
۱۸۶	جمع بستن داده‌ها
۱۸۷	چاپ رکوردها
۱۸۸	استفاده از پنجره Print Preview
۱۸۹	فصل ۶؛ دریافت و ارسال داده‌ها (IMPORT & EXPORT)
۱۸۹	اکسس چگونه با داده‌های خارجی کار می‌کند
۱۹۰	انواع داده‌های خارجی
۱۹۰	روش کار با داده‌های خارجی
۱۹۱	چه زمانی به داده‌های خارجی پیوند زنیم
۱۹۲	چه زمانی داده‌های خارجی را دریافت کنیم
۱۹۳	چه زمانی داده‌های داخلی را Export کنیم
۱۹۴	گزینه‌هایی برای import و export
۱۹۵	دریافت داده‌های خارجی
۱۹۵	دریافت از دیتابیس اکسس دیگر
۱۹۷	دریافت از یک صفحه‌گسترده Excel
۲۰۱	دریافت یک لیست SharePoint
۲۰۲	دریافت داده‌ها از فایل‌های متّن
۲۰۲	Delimited text files
۲۰۴	فایل‌های متّن Fixed-width
۲۰۸	دریافت و ارسال اسناد XML
۲۱۲	دریافت و ارسال اسناد HTML
۲۱۴	دریافت اشیاء اکسس به جز جدول‌ها
۲۱۵	دریافت یک پوشه Outlook
۲۱۶	ارسال (Export) به فرمتهای خارجی
۲۱۷	ارسال اشیاء به دیگر دیتابیس‌های اکسس
۲۱۸	ارسال از طریق درایورهای ODBC
۲۲۰	ارسال به Word
۲۲۰	یا ادغام داده‌ها به درون Word Merging
۲۲۲	انتشار به XPS یا PDF

فصل ۷؛ پیوند به داده‌های خارجی	۲۲۵
تثبیت پیوندها	۲۲۶
پیوند دادن به داده‌های خارجی	۲۲۶
شناسایی جدول‌های پیوندی	۲۲۷
محدودیت‌های داده‌های پیوندی	۲۲۹
پیوند به دیگر جدول‌های دیتابیسی اکسس	۲۳۱
پیوند به منابع داده‌ای ODBC	۲۳۳
پیوند به داده‌های غیر دیتابیسی	۲۳۴
پیوند به Excel	۲۳۴
پیوند به فایل‌های HTML	۲۳۶
پیوند به فایل‌های متنی	۲۳۸
کار با جدول‌های پیوندی (Linked Tables)	۲۴۰
تنظیم مشخصه‌های نمایشی	۲۴۰
تنظیم ارتباطات	۲۴۱
بهینه‌سازی جدول‌های پیوندی	۲۴۱
حذف یک ارجاع جدول پیوندی	۲۴۲
مشاهده یا تغییر اطلاعات جدول‌های پیوندی	۲۴۲
تازه کردن جدول‌های پیوندی	۲۴۳
تفکیک یک دیتابیس	۲۴۴
مزایای تفکیک یک دیتابیس	۲۴۵
چه شیئی را در چه جایی بگذاریم	۲۴۷
استفاده از ابزار جنبی Database Splitter	۲۴۸
بخش ۳؛ کار با کوئری‌های اکسس	۲۵۱
فصل ۸؛ انتخاب داده‌ها با کوئری‌ها	۲۵۳
کوئری چیست؟	۲۵۴
کوئری‌ها چه کاری می‌توانند انجام دهند	۲۵۴
کوئری‌ها چه چیزی را بازمی‌گردانند	۲۵۵
ایجاد یک کوئری	۲۵۶
افزودن فیلد‌ها به کوئری‌های خود	۲۵۹
افزودن یک فیلد تکی	۲۵۹
اضافه کردن چند فیلد	۲۶۰
اجرای کوئری	۲۶۱
کار با فیلد‌های کوئری	۲۶۲
انتخاب یک فیلد در شبکه QBE	۲۶۲
تغییر ترتیب فیلد‌ها	۲۶۳
تغییر سایز ستون‌های شبکه QBE	۲۶۳
حذف یک فیلد	۲۶۴
افزودن یک فیلد	۲۶۴

۲۶۴	پنهان‌سازی یک فیلد . . . . .
۲۶۵	تغییر ترتیب چیدمان یک فیلد . . . . .
۲۶۷	افزودن مقیاس به کوئری‌ها . . . . .
۲۶۷	آشنایی با مقیاس انتخاب (Selection Criteria) . . . . .
۲۶۸	وارد نمودن یک مقیاس رشته‌ای ساده . . . . .
۲۶۹	وارد نمودن دیگر مقیاس‌های ساده . . . . .
۲۷۱	چاپ رکوردهای یک کوئری . . . . .
۲۷۱	ذخیره‌سازی یک کوئری . . . . .
۲۷۱	ایجاد کوئری‌های چند جدوله . . . . .
۲۷۳	مشاهده نام جدول‌ها . . . . .
۲۷۴	افزودن چند فیلد . . . . .
۲۷۴	محدودیت‌های کوئری چند جدوله . . . . .
۲۷۶	رفع محدودیت‌های کوئری . . . . .
۲۷۶	به روز کردن یک ایندکس یونیک (پرایمری کی) . . . . .
۲۷۷	جایگزینی داده‌های موجود در یک کوئری با یک ارتباط یک-به-چند . . . . .
۲۷۷	به روز کردن فیلدها در کوئری‌ها . . . . .
۲۷۷	کار با ناحیه Table Pane در پنجره طراحی کوئری . . . . .
۲۷۷	نگاهی به خط اتصال (Join Line) . . . . .
۲۷۸	جایه‌جایی یک جدول . . . . .
۲۷۹	حذف یک جدول . . . . .
۲۷۹	افزودن چند جدول . . . . .
۲۷۹	ایجاد و کار با Query Joins . . . . .
۲۷۹	شناخت اتصال‌ها . . . . .
۲۸۲	استفاده از اتصالات موردي جدول . . . . .
۲۸۳	مشخص کردن نوع اتصال . . . . .
۲۸۵	حذف اتصالات . . . . .
۲۸۷	فصل ۹؛ استفاده از عملگرها و عبارات در اکسس . . . . .
۲۸۸	آشنایی با عملگرها . . . . .
۲۸۸	نگاهی به انواع عملگرها . . . . .
۲۸۹	عملگرهای ریاضی . . . . .
۲۸۹	عملگر جمع: + ...
۲۸۹	عملگر منها: - . . . . .
۲۹۰	عملگرهای ضرب: * . . . . .
۲۹۰	عملگر تقسیم: / . . . . .
۲۹۰	عملگر تقسیم صحیح: \ . . . . .
۲۹۱	عملگر توان: ^ . . . . .
۲۹۱	عملگر باقیمانده تقسیم: Mod . . . . .
۲۹۱	عملگرهای تطبیقی (مقایسه‌ای) . . . . .

۲۹۲	عملگر مساوی: =
۲۹۲	عملگر نامساوی: <>
۲۹۲	عملگر کوچکتر از: <
۲۹۳	عملگر کوچکتر یا مساوی با: <=
۲۹۳	عملگر بزرگتر از: >
۲۹۳	عملگر بزرگتر یا مساوی: >=
۲۹۳	عملگرهای رشته‌ای (String Operators)
۲۹۳	عملگر پیوستگی: &
۲۹۵	عملگرهای Not Like و Like
۲۹۶	استفاده از نمادهای جایگزین (Wildcards)
۲۹۷	عملگرهای بولی (منطقی)
۲۹۸	عملگر And
۲۹۸	عملگر Or
۲۹۹	عملگر Not
۲۹۹	عملگرهای متفرقه
۳۰۰	عملگر Between...And
۳۰۰	عملگر In
۳۰۱	عملگر Is
۳۰۱	اولویت عملگرها
۳۰۱	اولویتبندی عملگرهای ریاضی
۳۰۲	اولویتبندی عملگرهای تطبیقی (مقایسه‌ای)
۳۰۲	ترتیب اولویتی
۳۰۳	اولویتبندی عملگرهای بولین
۳۰۳	استفاده از عملگرها و عبارات در کوئری‌ها
۳۰۴	استفاده از عملگرهای تطبیقی کوئری
۳۰۵	آشنایی با مقیاس پیچیده
۳۰۸	استفاده از توابع در کوئری‌های Select
۳۰۸	رفرنس‌دهی به فیلدها در کوئری‌های select
۳۰۹	وارد نمودن مقیاس فیلد تک-مقداری
۳۰۹	وارد نمودن مقیاس کاراکتری (Long Text یا Text)
۳۱۱	عملگر Like و نمادهای جایگزین
۳۱۵	تعیین مقادیر عدم تطابق (non-matching)
۳۱۶	وارد کردن مقیاس عددی
۳۱۶	وارد نمودن مقیاس False یا True
۳۱۷	وارد کردن مقیاس OLE object
۳۱۷	استفاده از چند مقیاس در یک کوئری
۳۱۷	آشنایی با عمل کرد Or
۳۱۸	تعیین چند مقدار با عملگر Or

۳۱۸.....	استفاده از سلول Or در شبکه QBE
۳۱۹.....	استفاده از فهرستی از مقادیر با عملگر In
۳۲۰.....	استفاده از And برای تعیین یک محدوده
۳۲۱.....	استفاده از عملگر ...And Between
۳۲۲.....	جستجوی داده‌های Null
۳۲۲.....	مقدار null چیست؟
۳۲۳.....	وارد کردن مقیاس در چند فیلد
۳۲۳.....	استفاده از And و Or در فیلد های یک کوئری
۳۲۴.....	تعیین مقیاس Or در فیلد های یک کوئری
۳۲۶.....	استفاده همزمان از And و Or در فیلد های متفاوت
۳۲۷.....	یک کوئری پیچیده در خطوط متفاوت
۳۲۹.....	فصل ۱۰؛ آن سوی کوئری‌های SELECT
۳۲۹.....	کوئری‌های سرجمع (Aggregate Queries)
۳۳۰.....	ساخت یک کوئری سرجمع
۳۳۳.....	درباره توابع سرجمع (aggregate functions)
۳۳۳.....	Group By
۳۳۴.....	Sum, Avg, Count, StDev, Var
۳۳۵.....	Min, Max, First, Last
۳۳۵.....	Expression, Where
۳۳۸.....	کوئری اکشن (Action Queries)
۳۳۸.....	کوئری‌های جدول-ساز (Make-Table Queries)
۳۴۱.....	کوئری‌های Delete
۳۴۴.....	کوئری‌های پیوستی (Append Queries)
۳۴۹.....	کوئری‌های بروزرسانی (Update Queries)
۳۵۲.....	کوئری‌های صلبی (Crosstab Queries)
۳۵۳.....	ایجاد یک کوئری صلبی به کمک Crosstab Query Wizard
۳۵۸.....	ایجاد کوئری crosstab به شکل دستی
۳۵۸.....	استفاده از شبکه طراحی کوئری برای ساخت کوئری صلبی
۳۶۱.....	سفارشی‌سازی کوئری‌های Crosstab
۳۶۱.....	تعریف مقیاس در یک کوئری صلبی
۳۶۲.....	تغییر ترتیب چیدمان سرستون‌های کوئری صلبی
۳۶۳.....	بهینه‌سازی بازدهی کوئری
۳۶۴.....	نرم‌السازی طرح دیتابیس
۳۶۴.....	استفاده از ایندکس‌ها در فیلد های مناسب
۳۶۵.....	بهینه‌سازی به وسیله اصلاح طراحی کوئری
۳۶۶.....	вшرده‌سازی و تعمیر دیتابیس به شکل منظم

۳۶۷	بخش ۴؛ تحلیل داده‌ها در اکسیس
۳۶۹	فصل ۱۱؛ دگرگونی داده‌ها در اکسیس
۳۷۰	یافتن و حذف رکوردهای تکراری
۳۷۰	تعريف رکوردهای تکراری
۳۷۱	یافتن رکوردهای تکراری
۳۷۴	حذف رکوردهای تکراری
۳۷۶	مرسمومترین کارهای دگرگونی
۳۷۶	پرکردن فیلهای خالی
۳۷۷	چسباندن (Concatenating)
۳۷۷	چسباندن فیلهای
۳۷۹	تکمیل مقادیر فیلد با متنی دیگر
۳۷۹	تغییر بزرگ و کوچکی واژگان لاتین (Change Case)
۳۸۱	حذف فاصله‌های پس و پیش یک رشته
۳۸۲	یافتن و جایگزینی متنی مشخص
۳۸۳	افزودن متن خود در نقاط کلیدی درون یک رشته
۳۸۶	تجزیه رشته‌ها با استفاده از نشانه گذارهای کارکتری (Character Markers)
۳۸۸	کوئری ۱
۳۸۸	کوئری ۲
۳۹۱	فصل ۱۲؛ کار با محاسبات و تاریخ‌ها
۳۹۱	استفاده از محاسبات در تحلیل‌ها
۳۹۲	سناریوهای محاسبه‌ای مرسموم
۳۹۲	استفاده از ثبات (ثابت)‌ها در محاسبات
۳۹۲	استفاده از فیلهای در محاسبات
۳۹۳	استفاده از نتایج سرجمع در محاسبات
۳۹۴	استفاده از نتایج یک محاسبه به عنوان یک عبارت در محاسبه دیگر
۳۹۴	استفاده از یک محاسبه به عنوان یک آرگومان در یک تابع
۳۹۵	ساختاریندی محاسبات با Expression Builder
۴۰۰	خطاهای مرسموم محاسبات
۴۰۰	آشنایی با ترتیب اولویت‌بندی عملگرهای
۴۰۱	پنهان‌سازی مقادیر خالی (پوج یا null)
۴۰۳	نشان دادن سینتکس در عبارت‌ها
۴۰۳	استفاده از تاریخ در تحلیل‌ها
۴۰۳	محاسبات تاریخی ساده
۴۰۴	تحلیل‌های پیشرفته به کمک توابع
۴۰۴	تابع Date
۴۰۵	یافتن تعداد روزهای میان امروز و یک تاریخ گذشته
۴۰۵	استفاده از تابع Date در مقایس یک عبارت
۴۰۵	محاسبه یک سن بر حسب سال به کمک تابع Date

٤٠٧	توابع Weekday و Day Month Year
٤٠٩	تابع DateAdd
٤١١	گروهبندی تاریخها در فصلها
٤١٣	تابع DateSerial
٤١٥	فصل ۱۳؛ انجام تحلیل‌های شرطی
٤١٥	استفاده از Parameter Queries
٤١٧	کوئری پارامتری چه کار می‌کند
٤١٧	قوانین بنیادی کوئری پارامتری
٤١٨	کار با کوئری پارامتری
٤١٨	کار با چند پارامتر شرطی
٤١٨	ترکیب پارامترها با عملگرها
٤١٩	ترکیب پارامترها با wildcard
٤٢٠	استفاده از پارامترها به عنوان متغیرهای محاسباتی
٤٢١	استفاده از پارامترها به عنوان آرگومان‌های تابع
٤٢٣	استفاده از توابع شرطی
٤٢٣	تابع IIf
٤٢٤	استفاده از IIf برای پرهیز از خطاهای ریاضی
٤٢٥	صرفه‌جویی در وقت با تابع IIf
٤٢٧	شرطهای تودرتوی تابع IIf
٤٢٧	استفاده از تابع IIf در ساخت تحلیل‌های صلبی
٤٢٩	تابع Switch
٤٣٠	مقایسه توابع IIf و Switch
٤٣٣	فصل ۱۴؛ بنیاد استفاده از SQL
٤٣٣	آشنایی پایه‌ای با SQL
٤٣٥	گزاره SELECT
٤٣٥	انتخاب ستون‌های مشخص
٤٣٦	انتخاب همه ستون‌ها
٤٣٦	بند WHERE
٤٣٦	حس گرفتن از اتصال‌ها
٤٣٦	اتصال‌های داخلی
٤٣٧	اتصال‌های خارجی
٤٣٨	نگاهی به گزاره‌های پیشرفته SQL
٤٣٨	گسترش جست‌وجو با عملگر Like
٤٤٠	انتخاب مقادیر یکتا و ردیف‌ها بدون گروهبندی
٤٤٠	گروهبندی و سرجمع با بند GROUP BY
٤٤١	تنظیم ترتیب چیدمان با بند ORDER BY
٤٤١	ساخت نام‌های مستعار با بند AS
٤٤١	تعریف نام مستعار یک ستون

۴۴۱	تعريف نام مستعار یک جدول . . . . .
۴۴۲	نمایش تنها SELECT TOP PERCENT یا SELECT TOP . . . . .
۴۴۲	کوئری های مقادیر بزرگ (top values) توضیحی . . . . .
۴۴۳	SELECT TOP گزاره . . . . .
۴۴۴	گزاره SELECT TOP PERCENT . . . . .
۴۴۴	اجرای کوئری های اکشن به وسیله گزاره های SQL . . . . .
۴۴۴	تفسیر کوئری های make-table . . . . .
۴۴۵	تفسیر کوئری های append . . . . .
۴۴۵	تفسیر کوئری های update . . . . .
۴۴۵	تفسیر کوئری های delete . . . . .
۴۴۵	ساخت کراس تابها با گزاره . . . . .
۴۴۶	استفاده از کوئری های صرفا SQLی (SQL-Specific) . . . . .
۴۴۶	ادغام (Merging) دیتاستها با عملگر UNION . . . . .
۴۴۸	ایجاد یک جدول با گزاره CREATE TABLE . . . . .
۴۴۸	دست کاری سطون ها با گزاره ALTER TABLE . . . . .
۴۴۹	افروzen یک سطون با بند ADD . . . . .
۴۴۹	دگرگون سازی یک سطون با بند ALTER COLUMN . . . . .
۴۴۹	حذف یک سطون با بند DROP COLUMN . . . . .
۴۵۰	افروزن کلیدهای اصلی به شکل پویا به کمک بند ADD CONSTRAINT . . . . .
۴۵۰	ایجاد کوئری های pass-through . . . . .
۴۵۳	فصل ۱۵؛ زیرکوئری ها و توابع DOMAIN AGGREGATE . . . . .
۴۵۴	ارتقای تحلیل ها با Subqueries . . . . .
۴۵۵	چرا از زیرکوئری استفاده می کنیم؟ . . . . .
۴۵۵	قوانين بنیادی زیرکوئری . . . . .
۴۵۶	ساخت زیرکوئری ها بدون تایپ گزاره های SQL . . . . .
۴۵۸	استفاده از IN و NOT در زیرکوئری ها . . . . .
۴۵۹	استفاده از زیرکوئری ها با عملگرهای مقایسه ای . . . . .
۴۶۰	استفاده از زیرکوئری ها به عنوان عبارت ها . . . . .
۴۶۰	استفاده از زیرکوئری های همبسته (Correlated Subqueries) . . . . .
۴۶۱	زیرکوئری های غیرهمبسته . . . . .
۴۶۱	زیرکوئری های همبسته . . . . .
۴۶۲	استفاده از یک زیرکوئری همبسته به عنوان یک عبارت . . . . .
۴۶۳	استفاده از زیرکوئری ها دون کوئری های اکشن . . . . .
۴۶۳	یک زیرکوئری در یک کوئری جدول ساز . . . . .
۴۶۳	یک زیرکوئری در یک کوئری append . . . . .
۴۶۳	یک زیرکوئری در یک کوئری update . . . . .
۴۶۳	یک زیرکوئری در یک کوئری delete . . . . .
۴۶۵	توابع Domain Aggregate . . . . .

۴۶۷	درک تفاوت توابع سرجمع حوزه	DSum
۴۶۷		DAvg
۴۶۷		DCount
۴۶۷		DLookup
۴۶۷		DMax و DMin
۴۶۸		DLast و DFFirst
۴۶۸	DVarP و DVar، DStDevP، DStDev	
۴۶۸	بررسی سیستکس توابع سرجمع حوزه	
۴۶۸	استفاده از هیچ مقیاسی	
۴۶۸	استفاده از مقیاس متنی	
۴۶۹	استفاده از مقیاس عددی	
۴۶۹	استفاده از مقیاس تاریخی	
۴۷۰	به کارگیری توابع سرجمع حوزه	
۴۷۰	محاسبه درصد مجموع	
۴۷۱	ایجاد یک اجرای شمارش	
۴۷۲	استفاده از یک مقدار از رکورد پیشین	
۴۷۵	فصل ۱۶؛ آمار توصیفی در اکسس	
۴۷۶	آمارهای توصیفی پایه	
۴۷۶	اجرای آمارهای توصیفی با کوئری‌های سرجمع	
۴۷۷	تعیین رتبه، مد و میانه	
۴۷۷	رتیب‌بندی رکوردهای دیتاست	
۴۷۸	دست‌یابی به مد (mode) یک دیتاست	
۴۸۰	دست‌یابی به میانه (Median) یک دیتاست	
۴۸۱	بیرون کشیدن یک نمونه تصادفی از دیتاست	
۴۸۳	آمارهای توصیفی پیشرفته	
۴۸۳	محاسبه رتبه‌بندی درصدی (Percentile Ranking)	
۴۸۵	تعیین چارک یک رکورد	
۴۸۷	ایجاد یک توزیع فراوانی	
۴۸۹	بخش ۵؛ کار با فرم‌ها و گزارش‌های اکسس	
۴۹۱	فصل ۱۷؛ ایجاد فرم‌های پایه‌ای اکسس	
۴۹۲	تنظیم فرم‌ها	
۴۹۳	ایجاد یک فرم جدید	
۴۹۳	استفاده از آیکن Form	
۴۹۵	استفاده از Form Wizard	
۴۹۶	نگاهی به انواع گوناگون فرم‌ها	
۴۹۶	Navigation forms	
۴۹۹	فرم‌های چند آیتمی (Multiple-items forms)	

500	Split forms
500	Datasheet forms
501	تغییر اندازه ناحیه فرم . . . . .
501	ذخیره فرم ایجاد شده . . . . .
502	کار با کنترل ها . . . . .
503	دسته بندی کنترل ها . . . . .
505	افروzen یک کنترل . . . . .
506	استفاده از گروه Controls
507	استفاده از Field List
510	انتخاب و عدم انتخاب کنترل ها . . . . .
511	انتخاب یک کنترل واحد . . . . .
511	انتخاب چند کنترل . . . . .
512	از انتخاب خارج ساختن کنترل ها . . . . .
512	دست کاری کنترل ها . . . . .
512	تغییر اندازه یک کنترل . . . . .
513	سایز بندی خود کار کنترل ها . . . . .
514	انتقال یک کنترل . . . . .
515	تراز بندی کنترل ها . . . . .
516	اصلاح ظاهر یک کنترل . . . . .
518	گروه بندی کنترل ها . . . . .
519	تغییر نوع یک کنترل . . . . .
519	کپی یک کنترل . . . . .
520	حذف یک کنترل . . . . .
520	چسباندن (و چسباندن مجدد) یک لیل به یک کنترل . . . . .
521	آشنایی با مشخصه ها (Properties)
522	نمایش پنجره Property Sheet
523	آشنایی با پنجره Property Sheet
524	تغییر تنظیم مشخصه کنترل . . . . .
525	نام گذاری لیل های کنترل و عنوان های آنها (Captions)
527	فصل ۱۸؛ کار با داده ها در فرم های اکسس
528	استفاده از نمای فرم (Form View)
529	نگاهی به برگه ریبونی Home
529	گروه ریبونی Views
530	گروه ریبونی Clipboard
531	گروه ریبونی Sort & Filter
531	گروه ریبونی Records
531	گروه ریبونی Find
531	گروه ریبونی Window

۵۳۲	گروه ریبونی Text Formatting
۵۳۲	هدایت‌گری روی فیلدها
۵۳۳	حرکت در بین رکوردهای یک فرم
۵۳۳	تغییر مقادیر در یک فرم
۵۳۴	آشنایی با کنترل‌های غیر قابل ویرایش
۵۳۵	کار با تصاویر و اشیاء OLE
۵۳۶	وارد نمودن داده در فیلد Long Text
۵۳۷	وارد کردن داده‌ها در فیلد Date
۵۳۷	استفاده از Option های گروهی
۵۳۸	استفاده از List Box و Combo Box
۵۳۹	سوئیچ به نمای Datasheet
۵۴۰	ذخیره یک رکورد
۵۴۰	چاپ یک فرم
۵۴۱	کار با مشخصه‌های فرم (Form Properties)
۵۴۲	تغییر متن نوار عنوان بوسیله مشخصه Caption
۵۴۳	ایجاد یک فرم باند (Bound Form)
۵۴۳	تعیین شیوه مشاهده فرم
۵۴۴	حذف Record Selector
۵۴۵	نگاهی به دیگر مشخصه‌های فرم
۵۴۶	اضافه کردن Header و Footer به فرم
۵۴۷	کار با مشخصه‌های Section
۵۴۸	مشخصه Visible
۵۴۹	مشخصه Height
۵۵۰	مشخصه Back Color
۵۵۱	مشخصه Special Effect
۵۵۲	مشخصه Display When
۵۵۳	مشخصه‌های چاپ گرفتن
۵۵۴	تغییر Layout
۵۵۵	تغییر مشخصه‌های یک کنترل
۵۵۶	تنظیم ترتیب حرکت کلید Tab در فرم (Tab Order)
۵۵۷	اصلاح فرمت متن درون یک کنترل
۵۵۸	استفاده از Field List برای افزودن کنترل‌ها
۵۵۹	تبدیل یک فرم به یک گزارش
۵۵۹	فصل ۱۹؛ کار با FORM CONTROLS
۵۶۰	تنظیم Control Properties
۵۶۱	سفارشی‌سازی مشخصه‌های پیش‌فرض
۵۶۲	نگاهی به کنترل‌ها و مشخصه‌های مرسوم
۵۶۲	کنترل Text Box

۵۶۲	مشخصه Format
۵۶۲	مشخصه هایی که شکل ظاهری را تعیین می کند
۵۶۳	مشخصه هایی که ظاهر داده را کنترل می کنند
۵۶۳	مشخصه های ورود داده
۵۶۴	کنترل Command Button
۵۶۴	مشخصه هایی که شکل ظاهری را کنترل می کند
۵۶۴	مشخصه های اکشن Default
۵۶۵	مشخصه های محتویات لیست
۵۶۵	مشخصه های نمایش لیست
۵۶۶	مشخصه های انتخاب لیست
۵۶۶	کنترل های Toggle Button و Check Box
۵۶۷	کنترل Option Group
۵۶۷	کنترل Web Browser
۵۶۷	ایجاد کنترل محاسباتی (Calculated Control)
۵۶۸	کار با زیر فرمها (Subforms)
۵۷۰	نکات طراحی فرمها
۵۷۰	استفاده از مشخصه Tab Stop
۵۷۰	شمارش چک باکس ها
۵۷۱	تنظیم کومبوباکس ها و لیست باکس ها
۵۷۳	تکنیک های پیشرفته فرمها
۵۷۳	استفاده از کنترل های Date/Time و Page Number
۵۷۴	استفاده از کنترل Image
۵۷۴	تغییر جنس یک کنترل (Morphing)
۵۷۵	استفاده از Format Painter
۵۷۶	ارائه کمک بیشتر به کاربران نهایی
۵۷۶	افزودن تصاویر پس زمینه
۵۷۸	محدودسازی رکوردهای نمایش داده شده در فرم
۵۷۹	استفاده از Tab Control
۵۸۲	استفاده از کادرهای محاوره ای برای جمع آوری اطلاعات
۵۸۳	طراحی کوئری
۵۸۳	تنظیم command button ها
۵۸۴	افزودن یک دکمه پیش فرض (default button)
۵۸۵	تنظیم یک دکمه Cancel
۵۸۵	حذف منوی کنترل
۵۸۵	بستن فرم
۵۸۵	طراحی یک فرم از آغاز
۵۸۶	ایجاد یک فرم پایه
۵۸۷	ایجاد یک زیر فرم

۵۸۷	افزودن زیرفرم
۵۹۰	تغییر رفتار فرم
۵۹۰	تنظیم مشخصه‌های فرم
۵۹۰	جستجوی مقادیر، هنگام ورود داده‌ها
۵۹۱	ذخیره رکورد
۵۹۲	تغییر شکل ظاهری فرم
۵۹۵	فصل ۲۰؛ ارائه داده‌ها با گزارش‌ها (ACCESS REPORTS)
۵۹۶	آشنایی با گزارش‌ها
۵۹۶	شناخت انواع مختلف گزارش‌ها
۵۹۶	گزارش‌های سطحی-ستونی (Tabular)
۵۹۷	گزارش‌های ستونی (Columnar)
۵۹۸	گزارش‌های Mailing-label
۵۹۹	وجه تمایز گزارش‌ها و فرم‌ها
۵۹۹	ایجاد یک گزارش، از آغاز تا پایان
۶۰۰	معرف طرح‌بندی گزارش
۶۰۰	گردآوری داده‌ها
۶۰۰	ایجاد یک گزارش با Report Wizard
۶۰۱	ایجاد یک گزارش جدید
۶۰۲	انتخاب سطوح گروه‌بندی
۶۰۲	معرف داده‌های گروه
۶۰۳	انتخاب چیدمان ترتیب
۶۰۴	انتخاب گزینه‌های خلاصه‌سازی
۶۰۵	انتخاب طرح‌بندی (Layout)
۶۰۵	باز کردن طرح گزارش
۶۰۶	اصلاح طرح‌بندی گزارش
۶۰۷	انتخاب یک تم (Theme)
۶۰۹	ایجاد شیاهای زنگی تم جدید
۶۱۱	استفاده از پنجره Print Preview
۶۱۳	انتشار به فرمتهای دیگر
۶۱۴	مشاهده گزارش در نمای Design
۶۱۵	چاپ یا مشاهده گزارش
۶۱۵	چاپ گزارش
۶۱۵	مشاهده گزارش
۶۱۷	ذخیره گزارش
۶۱۷	مفاهیم طرح گزارش دسته‌ای (Banded)
۶۱۹	قسمت Report Header
۶۲۰	قسمت Page Header
۶۲۰	قسمت Group Header

۶۲۱	Detail
۶۲۱	قسمت Group Footer
۶۲۱	قسمت Page Footer
۶۲۲	قسمت Report Footer
۶۲۲	ایجاد یک گزارش از ابتدا
۶۲۴	ایجاد یک گزارش جدید و اتصال آن به یک کوئری
۶۲۵	تعریف اندازه صفحه و طرح‌بندی گزارش
۶۲۷	گنجاندن کنترل‌ها در گزارش
۶۲۸	تغییر اندازه یک قسمت
۶۲۹	اصلاح ظاهر متن درون یک کنترل
۶۳۰	کار با کنترل‌های Text Box
۶۳۰	افروzen و استفاده از کنترل‌های تکست‌باکس
۶۳۰	وارد کردن یک عبارت در یک کنترل Text Box
۶۳۱	سایز‌بندی یک کنترل Text Box یا کنترل Label
۶۳۳	Cut و Delete کردن لیل‌های چسبیده به کنترل‌های Text Box
۶۳۴	کردن لیل‌ها در یک قسمت گزارش Paste
۶۳۴	انتقال کنترل‌های Text Box و Label
۶۳۶	تغییر ظاهر چند کنترل
۶۳۷	تغییر مشخصه‌های کنترل‌های لیل و تکست‌باکس
۶۳۸	بزرگ و کوچک کردن کنترل‌های تکست‌باکس
۶۴۰	مرتب‌سازی و گروه‌بندی داده‌ها
۶۴۰	ایجاد یک هدر یا فوتر گروهی
۶۴۱	مرتب‌سازی داده‌های درون گروه‌ها
۶۴۳	حذف یک هدر یا فوتر گروه
۶۴۳	پنهان‌سازی یک قسمت
۶۴۳	سایز‌بندی یک قسمت
۶۴۴	جایه‌جایی کنترل‌ها بین قسمت‌ها
۶۴۵	افروزن صفحه انفصل (Page Break)
۶۴۶	بهینه‌سازی ظاهر گزارش
۶۴۶	اصلاح هدر صفحه
۶۴۸	ایجاد یک عبارت در هدر گروه

۶۴۹	ایجاد هدر یک گزارش
۶۵۱	فصل ۲۱؛ تکنیک‌های پیشرفته گزارش‌های اکسیس
۶۵۲	گروه‌بندی و مرتب‌سازی داده‌ها
۶۵۲	گروه‌بندی الفایی داده‌ها
۶۵۷	گروه‌بندی روی فواصل داده‌ها
۶۵۹	مخفى نمودن اطلاعات تکراری
۶۶۱	پنهان کردن هدر صفحه
۶۶۲	آغاز یک شماره‌بندی جدید صفحات برای هر گروه
۶۶۳	فرمت‌بندی داده‌ها
۶۶۳	ایجاد لیست‌های شماره‌دار
۶۶۶	ایجاد فهرست بولت‌دار
۶۶۹	افزودن تأکید در ران‌تايم
۶۷۱	پرهیز از گزارش‌های خالی
۶۷۱	افزودن خطوط عمودی بین ستون‌ها
۶۷۳	افزودن یک خط خالی هر n رکورد یکبار
۶۷۵	چاپ صفحه زوج و فرد
۶۷۷	استفاده از فرمتی متفاوت در یک تکست‌باکس
۶۷۸	وسط چین کردن عنوان
۶۷۸	ترازبندی ساده لیبل‌های کنترل
۶۷۸	کنترل‌های Micro-adjusting
۶۷۹	افزودن داده‌ها
۶۷۹	افزودن اطلاعات بیشتر به یک گزارش
۶۸۰	افزودن نام کاربری به یک گزارش باند شده
۶۸۱	آموزش تکنیک‌های دیگر گزارش‌گیری
۶۸۱	نمایش همه گزارش‌ها در یک کومبوباس
۶۸۳	چاپ گرفتن سریع از داده‌های کوئری شده
۶۸۳	استفاده از ستون‌های ماریچ شده در یک گزارش
۶۹۰	بهره‌برداری از پردازش two-pass Report
۶۹۲	تخصیص نام‌های یکتا به کنترل‌ها

۶۹۳.....	بخش ۶؛ زیربنای برنامه‌نویسی اکسس
۶۹۵.....	فصل ۲۲؛ استفاده از ماکروهای اکسس (ACCESS MACROS)
۶۹۶.....	مقدمه‌ای بر ماکروها
۶۹۶.....	ایجاد یک ماکرو
۶۹۸.....	تخصیص یک ماکرو به یک رویداد
۷۰۰.....	آشنایی با امنیت ماکروها
۷۰۰.....	فعال‌سازی حالت sandbox
۷۰۳.....	Trust Center
۷۰۴.....	ماکروهای چند اکشنی
۷۰۸.....	زیرماکروها (Submacros)
۷۱۱.....	شرطها
۷۱۲.....	بازگردان گزارش‌ها با استفاده از شرطها
۷۱۴.....	چند اکشن در شرطها
۷۱۵.....	متغیرهای موقتی
۷۱۵.....	ارتقای ماکروبی که پیش‌تر ساختیم
۷۱۷.....	استفاده از متغیرهای موقتی برای ساده‌سازی ماکروها
۷۱۹.....	استفاده از متغیرهای موقتی در VBA
۷۲۰.....	رسیدگی به Error و خطایابی ماکرو (Macro Debugging)
۷۲۱.....	اکشن OnError
۷۲۴.....	آبجکت MacroError
۷۲۴.....	دیباگ‌کردن ماکروها
۷۲۶.....	ماکروهای جاسازی شده (Embedded Macros)
۷۲۸.....	ماکروها در مقابل گزاره‌های VBA
۷۲۹.....	انتخاب بین ماکروها و VBA
۷۲۹.....	تبديل ماکروهای موجود به کدهای VBA
۷۳۳.....	فصل ۲۳؛ استفاده از ماکروهای داده‌ای (ACCESS DATA MACROS)
۷۳۴.....	معرفی Data Macros
۷۳۵.....	درک رویدادهای جدول (Table Events)
۷۳۵.....	رویدادهای Before
۷۳۷.....	رویدادهای After
۷۳۸.....	استفاده از Data Macro برای Macro Designer
۷۴۰.....	آشنایی با Action Catalog
۷۴۰.....	رونده برنامه
۷۴۰.....	بلوک‌های Data
۷۴۱.....	اکشن‌های Data
۷۴۴.....	ساخت نخستین ماکروی داده‌ای
۷۴۷.....	مدیریت اشیای ماکرو

۷۴۸	جمع کردن و گسترانیدن آیتم‌های ماکرو
۷۴۸	جا به جایی آیتم‌های ماکرو
۷۴۹	ذخیره یک ماکرو به شکل XML
۷۵۰	تشخیص محدودیت‌های Data Macros
۷۵۳	فصل ۲۴؛ آغاز کار با ACCESS VBA
۷۵۴	آشنایی با Visual Basic for Applications
۷۵۵	معنای لغوی VBA چیست؟
۷۵۶	آشنایی با واژگان VBA
۷۵۷	شروع کار با مبانی کدهای VBA
۷۵۸	ایجاد برنامه‌های VBA
۷۵۸	ماژول‌ها و رویه‌ها
۷۶۱	ماژول‌ها (Modules)
۷۶۱	ماژول‌های standard
۷۶۱	Class modules
۷۶۲	رویه‌ها و توابع
۷۶۳	زیررویه‌ها (subprocedures)
۷۶۳	اعلان متغیر
۷۶۴	تخصیص متغیر
۷۶۵	توابع
۷۶۶	کار در پنجره کدنویسی
۷۶۶	فضاهای خالی (white space)
۷۶۶	ادامه خط
۷۶۸	خطوط چند گزاره‌ای
۷۶۸	IntelliSense
۷۷۱	کامپایل کردن رویه‌ها
۷۷۲	ذخیره یک ماژول
۷۷۲	آشنایی با دستورهای انشعباب VBA
۷۷۲	انشعباب‌بندی
۷۷۳	If
۷۷۳	ساختار If...Then
۷۷۳	ساختار If...End If
۷۷۴	If...Else...End If
۷۷۴	ساختار If...ElseIf...End If
۷۷۵	گزاره‌های If تودرتو
۷۷۵	مقداری Boolean و شرطی
۷۷۶	Select Case...End Select
۷۷۸	حلقه‌زنی (Looping)
۷۷۸	گزاره Do...Loop

۸۱۴	تعیین طول عمر یک متغیر
۸۱۵	تصمیم‌گیری روی قلمروی متغیر
۸۱۶	استفاده از ثابت‌ها (Constants)
۸۱۶	اعلان ثابت‌ها
۸۱۷	استفاده از یک قرارداد نام‌گذاری ثابت‌ها
۸۱۸	زدودن مقادیر هارد-کد شده
۸۱۹	کار با آرایه‌ها
۸۱۹	آرایه‌های فیکس (Fixed Arrays)
۸۲۱	آرایه‌های پویا (Dynamic Arrays)
۸۲۲	توابع آرایه‌ای
۸۲۳	توابع Boundary
۸۲۳	تابع Array
۸۲۴	تابع Split
۸۲۵	تابع Join
۸۲۵	آشنایی با ساب‌ها و فانکشن‌ها
۸۲۷	آشنایی با محل ساختن یک رویه
۸۲۷	فراخوانی رویه‌های VBA
۸۲۸	ایجاد ساب‌ها
۸۳۱	ایجاد فانکشن‌ها
۸۳۲	رسیدگی به پارامترها
۸۳۳	فراخوانی یک فانکشن و پاس دادن پارامترها
۸۳۵	ایجاد یک فانکشن برای محاسبه مالیات فروش
۸۳۸	ساده‌سازی کد با آرگومان‌های نامدار
۸۴۱	فصل ۲۶؛ مدل رویداد اکسنس
۸۴۲	برنامه‌نویسی رویدادها
۸۴۳	رویدادها چگونه کد VBA را تحریک می‌کنند؟
۸۴۴	ایجاد رویه‌های رویداد
۸۴۵	آشنایی با رویدادهای مرسوم
۸۴۷	رویه‌های رویداد Form
۸۴۷	رویدادهای اصلی Form
۸۴۸	رویدادهای ماوس و کیبورد Form
۸۴۹	رویدادهای داده‌های فرم
۸۵۱	رویه‌های رویداد Control
۸۵۳	رویه‌های رویداد Report
۸۵۴	رویه‌های رویداد قسمت Section گزارش
۸۵۵	رویداد Format
۸۵۷	توجه به ترتیب رویدادها
۸۵۷	نگاهی به ترتیب رویدادهای مرسوم

نوشتن رویه‌های رویداد ساده برای فرم و کنترل	۸۵۹
باز کردن یک فرم به همراه یک رویه رویداد	۸۶۱
اجرای یک رویه رویداد حین باز کردن یک فرم	۸۶۲
استفاده از یک رویه رویداد برای تأیید حذف رکورد	۸۶۳
فصل ۲۷؛ دیباگ کردن برنامه‌های کاربردی اکسنس	۸۶۵
سازماندهی کد VBA	۸۶۶
آزمایش برنامه کاربردی	۸۶۸
آزمایش توابع	۸۶۹
کامپایل کردن کد VBA	۸۷۳
تکنیک‌های سنتی دیباگ کردن	۸۷۵
استفاده از MsgBox	۸۷۵
رهنمودهای کامپایلر	۸۷۷
استفاده از Debug.Print	۸۷۹
استفاده از ابزارهای دیباگ کردن اکسس	۸۸۱
اجرای کد با پنجره Immediate	۸۸۱
معلق نمودن اجرا با نقطه انفال	۸۸۲
استفاده از گزاره‌های Stop به جای تنظیم نقاط انفال	۸۸۴
نگاهی به متغیرها از پنجره Locals	۸۸۷
تنظیم مراقبها با پنجره Watches	۸۸۸
استفاده از مراقبهای شرطی	۸۹۰
استفاده از پنجره Call Stack	۸۹۲
تله‌گذاری در کدها برای خطاهای	۸۹۳
آشنایی با تله‌گذاری خطای	۸۹۳
On Error Resume Next	۸۹۳
On Error Goto 0	۸۹۵
On Error Goto Label	۸۹۵
کلیدواژه Resume	۸۹۵
شی Err	۸۹۶
درج رسیدگی‌کننده خطای در رویه‌ها	۸۹۷
بخش ۷؛ تکنیک‌های ییشرفته برنامه‌نویسی اکسس	۸۹۹
فصل ۲۸؛ دسترسی به داده‌ها با VBA	۹۰۱
کار با داده‌ها	۹۰۲
آشنایی با ADO Objects	۹۰۵
آبجکت ADO Connection	۹۰۷
آبجکت ADO Command	۹۱۰
آبجکت ADO Recordset	۹۱۲
حرکت در رکوردهای	۹۱۳
شناخت CursorType	۹۱۵

۹۱۶	یافتن آغاز و پایان رکورdest
۹۱۸	شمارش رکوردها
۹۱۹	آشنایی با DAO Objects
۹۲۱	آبجکت DAO DBEngine
۹۲۱	آبجکت DAO Workspace
۹۲۲	آبجکت DAO Database
۹۲۲	آبجکت DAO TableDef
۹۲۴	آبجکت DAO QueryDef
۹۲۶	آبجکت DAO Recordset
۹۲۷	آبجکت‌های DAO Field (رکورdestها)
۹۲۸	تصمیم‌گیری بین ADO و DAO
۹۳۰	کدنویسی با VBA برای بهروز کردن یک جدول
۹۳۱	بهروز کردن فیلدهای یک رکورد به کمک ADO
۹۳۶	بهروزرسانی یک کنترل محسوباتی
۹۳۶	محاسبه دوباره یک کنترل هنگام بهروز شدن یا افزودن یک رکورد
۹۳۸	بررسی وضعیت حذف یک رکورد
۹۴۰	افزودن یک رکورد جدید
۹۴۰	حذف یک رکورد
۹۴۱	حذف رکوردهای وابسته به هم در چند جدول
۹۴۵	فصل ۲۹؛ دسترسی به داده‌های پیشرفته به کمک VBA
۹۴۵	افزودن یک فرم Unbound Combo Box به یک فرم برای یافتن داده‌ها
۹۴۷	استفاده از متدهای FindRecord
۹۴۹	استفاده از یک Bookmark
۹۵۳	فیلتریندی یک فرم
۹۵۳	فیلتریندی با کد
۹۵۵	فیلتریندی با یک کوئری
۹۵۵	ایجاد یک کوئری پارامتری
۹۵۸	ایجاد یک پنجره فیلتریندی کنش‌گرا
۹۶۰	پیوند پنجره به فرمی دیگر
۹۶۱	استفاده از واژه With
۹۶۳	فصل ۳۰؛ سفارشی‌سازی ریبون‌های اکسنس
۹۶۴	سلسله مراتب ریبون
۹۶۵	کنترل‌های ریبون‌های اکسنس
۹۶۵	SplitButton
۹۶۶	منو (Menu)
۹۶۶	Gallery
۹۶۷	دکمه (Button)
۹۶۷	دکمه‌های ضامنی (ToggleButton)

۹۶۷	ComboBox
۹۶۸	CheckBox
۹۶۸	فیچرهای ویژه ریبون . . . . .
۹۶۸	SuperTips
۹۶۹	جمع کردن ریبون
۹۶۹	ویرایش ریبون پیش‌فرض اکسیس . . . . .
۹۷۲	کار با نوارابزار دسترسی سریع (Quick Access Toolbar)
۹۷۴	توسعه ریبون‌های سفارشی اکسیس . . . . .
۹۷۴	فرایند ساخت ریبون . . . . .
۹۷۴	استفاده از VBA callback
۹۷۷	ایجاد ریبون‌های سفارشی . . . . .
۹۷۷	گام نخست: طراحی ریبون و ساخت XML
۹۷۹	گام دوم: نوشتن روتبین‌های callback
۹۸۱	گام سوم: ایجاد جدول USysRibbons
۹۸۲	گام چهارم: افزودن XML به USysRibbons
۹۸۳	گام پنجم: تعیین مشخصه ریبون سفارشی
۹۸۵	مبانی Ribbon XML
۹۸۷	افزودن کنترل‌های ریبون
۹۸۷	تعیین imageMso
۹۸۸	کنترل Label
۹۹۰	کنترل Button
۹۹۱	جداکننده‌ها (Separators)
۹۹۱	Check Boxes
۹۹۲	کنترل DropDown (آویزان شونده)
۹۹۴	کنترل SplitButton
۹۹۶	چسباندن ریبون‌ها به فرم‌ها و گزارش‌ها
۹۹۷	حذف کامل ریبون اکسیس
۹۹۹	فصل ۳۱؛ آماده‌سازی برنامه‌های کاربردی اکسیس برای توزیع
۱۰۰	تعریف گزینه‌های Current Database
۱۰۰۱	گزینه‌های مربوط به کل برنامه کاربردی (Application Options)
۱۰۰۱	Application Title
۱۰۰۲	Application Icon
۱۰۰۲	Display Form
۱۰۰۲	Display Status Bar
۱۰۰۳	Document Window Options
۱۰۰۴	Nажیه Use Access Special Keys
۱۰۰۴	Compact on Close

Remove Personal Information from File Properties on Save	
1005	
1005 . . . . . Use Windows-Themed Controls on Forms	
1005 . . . . . Enable Layout View	
1005 Enable Design Changes for Tables in Datasheet View	
1005 . . . . . Check for Trusted Number Fields	
1005 . . . . . Picture Property Storage Format	ناحیه
1006 . . . . . Navigation Options	ناحیه
1006 . . . . . Display Navigation Pane	چکباکس
1006 . . . . . Navigation Options	دکمه
1008 . . . . . Ribbon and Toolbar Options	ناحیه
1008 . . . . . Ribbon Name	
1008 . . . . . Shortcut Menu Bar	
1008 . . . . . Allow Full Menus	
1009 . . . . . Allow Default Shortcut Menu	
1009 . . . . . Name AutoCorrect Options	
1009 . . . . . توسعه برنامه کاربردی	
1010 . . . . . ساختن ویرگی ها	
1012 . . . . . مستندسازی	
1012 . . . . . مستندسازی کدی که می نویسید	
1013 . . . . . مستندسازی برنامه	
1014 . . . . . تست برنامه پیش از توزیع	
1016 . . . . . جلا دادن به ظاهر برنامه	
1016 . . . . . دادن منظر و ریتم یکنواخت به برنامه	
1018 . . . . . افروden کامپوننت های مرسم حرفه ای	
1018 . . . . . Splash Screen	
1019 . . . . . Application Switchboard	
1020 . . . . . About Box	
1020 . . . . . ساخت تصاویر بیشتر	
1021 . . . . . نوار وضعیت (Status Bar)	
1023 . . . . . سنجه پیشرفت (Progress meter)	
1027 . . . . . ساده کردن ورود به برنامه کاربردی	
1030 . . . . . خدپریه کردن یک برنامه	
1030 . . . . . به کارگیری تله گذاری خطاهای در تمامی رویه های Visual Basic	
1031 . . . . . ثبت سوابق کارکرد (Usage Logs)	
1034 . . . . . جداول ها از محل اسقرار برنامه کاربردی	
1034 . . . . . ساخت فرم های خدپریه	
1035 . . . . . معنی بررسازی ورودی کاربر	

۱۰۳۵	استفاده از گزینه /runtime
۱۰۳۷	رمزگاری یک دیتابیس (Encrypting or Encoding)
۱۰۳۸	برداشتن گذرواژه یک دیتابیس
۱۰۳۹	محافظت از کدهای Visual Basic
۱۰۴۱	امن کردن محیط
۱۰۴۱	تنظیم گزینه‌های start-up در کد
۱۰۴۲	غیرفعال کردن عبور میان بری از استارت‌تاپ
۱۰۴۳	تنظیم مقادیر مشخصه
۱۰۴۵	دریافت مقادیر مشخصه
۱۰۴۷	بخش ۸؛ اکسس و WINDOWS SHAREPOINT SERVICE
۱۰۴۹	فصل ۳۲؛ یکپارچگی اکسس با SHAREPOINT
۱۰۴۹	معرفی SharePoint
۱۰۵۱	شناخت سایتهاي SharePoint
۱۰۵۱	اسناد شیرپوینت
۱۰۵۲	لیست‌های SharePoint
۱۰۵۳	به اشتراک‌گذاری داده‌ها میان اکسس و شیرپوینت
۱۰۵۴	پیوند دادن به لیست‌های شیرپوینت
۱۰۵۶	دریافت لیست‌های شیرپوینت (Import Lists)
۱۰۵۷	ارسال جداول اکسس به شیرپوینت (Export)
۱۰۵۹	انتقال جداول اکسس به شیرپوینت
۱۰۶۱	استفاده از الگوهای شیرپوینت
۱۰۶۳	فصل ۳۳؛ تعامل اکسس با SHAREPOINT
۱۰۶۵	نگاهی به انتشار وبی به کمک اکسس
۱۰۶۶	شناخت Access Services
۱۰۶۷	چرا شیرپوینت؟
۱۰۶۸	بررسی محدودیت‌های برنامه کاربردی وب اکسس
۱۰۶۹	محدودیت سرویس‌های اکسس
۱۰۷۱	محدودیت‌های کنش‌گرایی
۱۰۷۱	انتشار یک برنامه کاربردی سفارشی در SharePoint
۱۰۷۱	آماده‌سازی مدل داده‌ای اکسس
۱۰۷۴	آماده‌سازی اولیه و پیکربندی برنامه کاربردی وب سفارشی
۱۰۷۶	بازبینی و ویرایش نماهای جدول‌ها
۱۰۷۷	افزودن یک قانون اعتبارسنجی به یک جدول
۱۰۸۰	افزودن رویدادها به یک جدول
۱۰۸۱	ایجاد کوئری‌ها و نماهای شخصی
۱۰۸۳	حروف آخر درباره پیکربندی برنامه کاربردی وب
۱۰۸۴	دسترسی و مدیریت برنامه کاربردی وب

پیش‌گفتار

به کتاب مرجع کامل Access 2016، خوش آمدید.

شاید به این نتیجه رسیده باشید که اکسیس می‌تواند در مدیریت داده‌ها به روش‌هایی که هیچ برنامه کاربردی دیگر قدرت رقابت با آنرا ندارد، به شما کمک کند. حتی پادشاه برنامه‌های کاربردی، یعنی Excel هم نمی‌تواند از پس اکسیس برآید. شاید مقایسه اکسیس (یک برنامه کاربردی مدیریت دیتابیس) با اکسل (یک برنامه کاربردی صفحه گسترده)، کار احتمانه‌ای به نظر رسد، اما هیچ شکی نیست که اکسل، هر روزه برای مدیریت و تحلیل مقداری بزرگی از داده‌ها در انواع گوناگون سازمان‌ها، استفاده می‌شود. اصلاً شاید دلیل انتخاب این کتاب از سوی شما نیز، کنار گذاشتن محدودیت‌های اکسل بوده باشد.

اکسیس یک گام بعدی منطقی برای تحلیل‌گری است که یک مخزن داده‌ای رو به رشد را پیش چشم خود دارد. اکسیس در برخورد با دیتابست‌های بزرگتر، بازدهی بهتری از خود نشان می‌دهد. چراکه هیچ محدودیت از پیش تعریف شده‌ای برای ردیف داده‌ها ندارد. همچنین، می‌تواند به شکل کارآمدی، ارتباطات میان جدول‌های داده‌ای ناهمگون را برقرار سازد. افزون بر این، ابزارهایی برای کمک به شما در ساخت برنامه‌های کاربردی قبل توزیع شخصی را دارا می‌باشد.

امروزه، هنگامی که داده‌هایمان بیش از هر زمان دیگری است و تقاضاهای بیشتری برای تحلیل‌های پیچیده آنها مطرح است، نیاز به افزودن ابزارهایی به فهرست کارهایی که باید روی داده‌ها انجام دهیم و با مکانیزم‌های صفحه گسترده امکان‌پذیر نیست، بیش از پیش احساس می‌شود. و این دلیل این است که چرا این کتاب، گام مهمی در تکامل مجموعه مهارت‌های شماست. با این کتاب، نه تنها با اصول ابتدایی اکسیس آشنا خواهید شد، بلکه با روش‌های گوناگون که می‌توان از اکسیس برای ارتقای تحلیل‌ها و مدیریت روزانه داده‌های خود استفاده کنید نیز آشنا می‌شوید.

این کتاب برای چه کسانی است؟

این کتاب دربرگیرنده هر آن چیزی است که برای آموزش اکسیس ۲۰۱۶ در سطح نیمه پیشرفته لازم است. به دلیل اینکه شاید برخی خوانندگان، نیازی به ادامه مباحث پیشرفته نداشته باشند و مجبور به پرداخت هزینه اضافی نشوند، و نیز استفاده آسانتر از کتاب، آن را در دو جلد تقدیم شما می‌کنیم. بر عکس، شاید شما با اکسیس آشنايید و تنها نیاز به مباحث پیشرفته برنامه‌نويسی VBA در آن دارید که در جلد ۲ پوشش داده شده است.

توسعه دهنده‌گان مبتدی، باید بخش ۱ کتاب را با دقت بخوانند، چراکه مهارت‌های لازم برای ساخت دیتابیس‌های موفق و کارآمد را بیان می‌دارد.

اگر با نسخه‌های قدیمی‌تر اکسس کار کرده‌اید، باز هم این کتاب به کارتان می‌آید. چرا که در نسخه‌های جدید، افزون بر تغییر ابزارها و ویژگی‌های ظاهری، مکانیزم کلی برنامه نیز دچار تغییرات بنیادی می‌شود که باید با آن آشنا شد. اگر به دنبال فراگیری برنامه‌نویسی VBA در اکسس هستید، بخش ۶ کتاب (در جلد ۲) با ارائه دهها مثال کاربردی، شما را با نوشتن رویه‌های VBA و ساخت برنامه‌های کاربردی اکسس با استفاده از کدهایی که به دیتابیس خود می‌افزایید کمک می‌کند.

چگونگی سازماندهی این کتاب

این کتاب در ۲ جلد و در مجموع، از ۸ بخش کلی تشکیل شده است که هر بخش نیز دارای چندین فصل است. بخش‌های ۱ تا ۵ در جلد نخست و بخش‌های ۶ تا ۸ در جلد دوم کتاب است.

- **بخش ۱؛ بلوک‌های ساختمانی اکسس:** این بخش، شناخت کلی از عناصر پایه دیتابیس‌ها را ارائه می‌دهد و به کلیدوازه‌های مدیریت دیتابیس و شیوه طراحی جدول‌ها و کار با انواع داده‌های اکسس می‌پردازد. در این بخش، نگاهی به درون اکسس و رابط کاربری آن می‌اندازیم.
- **بخش ۲؛ آشنایی با جدول‌های اکسس:** در اینجا با مهارت‌های لازم در ساخت جدول‌ها، مدیریت ارتباطات میان جدول‌ها و پیوند به منابع داده‌های جداگانه همچون فایل‌های Excel، متنه، SQL Server و دیگر دیتابیس‌های اکسس آشنا خواهید شد.
- **بخش ۳؛ کار با کوئری‌های اکسس:** در این بخش، با برخی از ابزارهای تحلیلی پایه موجود در اکسس آشنا می‌شویم. در اینجا، Query Builder و تکنیک‌های ساخت خروجی‌های تحلیلی ساده و پیشرفته از جدول‌های اکسس را فرا می‌گیریم. همچنین، اصول بنیادی پرس‌وجو، کوئری‌های سرجمع، اکشن، و صلیبی در این بخش پوشش داده شده است.
- **بخش ۴؛ تحلیل داده‌ها در اکسس:** در این بخش، برخی از تکنیک‌های پیشرفته که تحلیل داده‌ها را به خوبی، به سطح بعدی می‌برد، معرفی می‌شود. چگونگی انتقال دادها به کمک کوئری‌ها، ایجاد محاسبات سفارشی، انجام تحلیل‌های شرطی، ساخت زیرکوئری‌های قدرتمند و پیاده‌سازی تحلیل‌های آماری روی کوئری‌ها، در این بخش آمده است.
- **بخش ۵؛ کار با فرم‌ها و گزارش‌های اکسس:** تمرکز ما در این بخش، روی ساخت فرم‌ها و گزارش‌ها با استفاده از اکسس است. در اینجا روی مبانی ارائه داده‌ها در اینترفیس‌های کاربری سرراست و گزارش‌های اکسس pdf-محور تمرکز می‌کنیم. همچنین چگونگی ارتقای ظاهر و حس و حال برنامه‌های کاربردی اکسس به کمک کنترل‌های فرم پیشرفته را بررسی می‌کنیم.
- **بخش ۶؛ (جلد ۲) بنیاد برنامه‌نویسی اکسس:** در این بخش، یک گام جلوتر می‌رویم و وارد برنامه‌نویسی می‌شویم. در فصل‌های این بخش، با ماکروهای اکسس، اصول پایه‌ای برنامه‌نویسی با VBA و شیوه به کار

گرفتن آن برای ارتقای دیتابیس اکسس آشنا خواهید شد. این بخش، به فهم مدل‌های شیء و رویدادی که برنامه‌های کاربردی اکسس را هدایت می‌کند و چگونگی ایجاد کدهای VBA لازم برای بهره‌گیری از این محیط برنامه‌نویسی قوی، کمک شایانی می‌کند.

- **بخش ۶؛ تکنیک‌های پیشرفته برنامه‌نویسی اکسس:** این بخش، توجه شما را به خودکارسازی و یکپارچگی جلب می‌کند تا نشان دهد چگونه مکانیزم‌های گزارش‌گیری می‌تواند با نفوذ در دیگر برنامه‌ها و پلتفرم‌ها، ارتقاء یابد. در این فصل‌ها، نه تنها به مهارت‌های بنیادی لازم برای حرفه‌ای شدن در VBA دست می‌یابید، بلکه با ترددات‌های نابی آشنا می‌شوید که با پیاده‌سازی در پروژه‌های توسعه برنامه کاربردی اکسس خود، موجب تمایز شدن آن از دیگر برنامه‌ها خواهید شد. تکنیک‌های پیشرفته‌تر دیگر همچون سفارشی سازی ریبون اکسس ۲۰۱۶ نیز در اینجا آمده است.

- **بخش ۸؛ اکسس و Windows SharePoint Services:** در این بخش، با SharePoint Services مایکروسافت آشنا می‌شوید و متوجه گسترش توانمندی‌های یکپارچگی شیرپوینت در اکسس می‌شوید که امکان انتشار جدول‌ها، فرم‌ها و گزارش‌های اکسس در سایت‌های شیرپوینت را می‌دهد. انتشار اشیای اکسس در پلتفرم شیرپوینت، روش مفیدی برای به اشتراک‌گذاری داده‌های اکسس با کاربران راه دور است، هرچند، در قیاس با برنامه‌های قدرتمند کاربردی اکسس، محدودیت‌هایی دارد.

فایل‌های تمرینی کتاب

فایل‌های تمرینی به همراه آفیس ۲۰۱۶ در سی دی همراه جلد ۱ کتاب موجود است که باید پیش از باز کردن هر یک، آنها را روی دیسک سخت خود کپی کنید. این فایل‌ها در سایت انتشارات وایلی نیز در دسترس است: www.wiley.com/go/access2016bible. با ثبت بوک کد همراه کتاب در سایت پندارپارس، چنانچه فایل یا اصلاحیه‌ای برای کتاب موجود باشد، امكان دانلود آن را پیدا خواهید کرد.

درباره پروژه تمرینی این کتاب

در این کتاب، از یک مثال ساده تجاری به عنوان پروژه کلی کتاب استفاده شده که می‌تواند در طراحی هر برنامه تجاری دیگری مفید واقع شود. هنگام طراحی سیستم‌ها اغلب باید خود، برنامه‌ها را تجزیه و تحلیل کنید، در صورتی که حتی ممکن است هیچ‌گونه تجربه کاری در زمینه آن حرفه نداشته باشید.

در بسیاری از مثال‌های کتاب، از یک شرکت ساختگی به نام Collectible Mini Cars (CMC) استفاده کرده‌ایم. این شرکت، فروشنده انواع خودروهای سبک به خرده‌فروش‌ها و مشتریان معمولی است. دیتابیس این مثال، حاوی جدول‌ها، کوئری‌ها، فرم‌ها، گزارش‌ها، و ماژول کدهای لازم برای تسهیل در احتیاجات تجاری CMC است.

البته در همه مثال‌ها از داده‌های دیتابیس این شرکت استفاده نشده، بلکه به تناسب موضوع این کار صورت پذیرفته است.

منوی اصلی برنامه (Switchboard Menu)

وقتی فایل تکمیل شده مثال را باز کنید (CollectibleMiniCars.accdb)، منوی اصلی برنامه را همانند شکل زیر می‌بینید. این سوئیچبورد حاوی دکمه‌هایی برای نمایش نواحی اصلی سیستم است.

این نواحی اصلی شامل موارد زیر است:

- **Contacts**: دربردارنده اطلاعات تماس مشتریان شرکت است.
- **Products**: تمامی محصولات فروشی شرکت CMC را نشان می‌دهد. مدل‌ها تفکیک شده و دربردارنده توصیف، سازنده، مدل، سال تولید، و جزئیات دیگری مثل رنگ و غیره است.
- **Sales**: این دکمه، یک فرم Invoice را نمایش می‌دهد که اجازه می‌دهد CMC، اطلاعات فروش را وارد کند. جدول فروش (tblSales) می‌تواند تعداد نامحدودی خط آیتم روی هر فاکتور را بپذیرد و هر آیتم، از اطلاعات نگهداری شده در جدول Products انتخاب می‌شود.
- **Reports**: هر برنامه خوبی مشتمل بر تعدادی گزارش است. این آیکن، فرم دیگری را باز می‌کند که تمامی گزارش‌های موجود در دیتابیس CMC را نمایش می‌دهد.

نمادهای کتاب

نکته‌ها و هشدارهایی که در ویرایش جدید کتاب به آن افزوده شده، به این شکل با یک ضخیم عمودی در کنار آن از متن کتاب متمایز شده است.

آیکن توجه: بیشتر در ارجاع دادن و آدرس‌دهی یک موضوع با موضوعی مشابه در فصل‌های دیگر به کار رفته است.

آیکن هشدار: مواردی که انجام دادن یا ندادن آن موجب بروز مشکل یا خطا می‌شود و باید مراقب آن شرایط بود.

آیکن نکته: مواردی که نیاز به دقت خاص و یا یادداشت‌برداری دارد و از نظر نویسنده مهم قلمداد شده است.

بخش نخست

بلوک‌های ساختمانی اکسس

هر بخش از این کتاب بر اساس بخش‌های پیشین پایه‌ریزی شده است و فصل‌های هر بخش مشتمل بر مثال‌هایی است که بر مبنای تکنیک‌های ارائه شده در بخش‌ها و فصل‌های قبلی طراحی و عرضه شده است. به عنوان یک توسعه دهنده، برنامه‌هایی که می‌نویسید می‌باشد از مهارت‌ها و آموخته‌هایی به دست آمده از تمرین‌های این کتاب حاصل شود.

در بخش ۱ کتاب، مهارت‌های لازم جهت موفقیت در توسعه یک دیتابیس به کمک Microsoft Access ارائه شده است. عنوانین پوشش داده شده در این بخش، مهارت‌ها و تکنیک‌های لازم جهت استفاده موفقیت‌آمیز از ظرفیت‌های اکسس که در سایر بخش‌های کتاب توصیف شده را توضیح می‌دهد.

فصل‌های این بخش از کتاب، اطلاعاتی که در ساخت برنامه‌های قدرتمند اکسس نیاز خواهد داشت را ارائه می‌دهد. در این فصل‌ها به سادگی با شیوه ساخت جدول‌ها، فرم‌ها، و گزارش‌های اکسس آشنا شده و مهارت‌های لازم جهت نرمالیزه کردن داده‌ها و طراحی و پیاده‌سازی جدول‌های اجرایی را کسب خواهید نمود. نخستین مورد از این مهارت‌ها، انتخاب نوع داده‌های فیلد‌ها در جدول‌ها و تعریف اسمی توصیفی معناداری برای این اشیاء مهم دیتابیس است. همچنین، مراحل لازم برای ایجاد ارتباطات مناسب بین جدول‌ها را آزمایش کرده و کارکترهایی که ارتباطات مزبور را تعیین می‌کند را مشخص خواهید نمود.

در این بخش می‌خوانیم:

فصل ۱: مقدمه‌ای بر توسعه دیتابیس

فصل ۲: آغاز کار با اکسس

فصل ۱

مقدمه‌ای بر توسعه دیتابیس

(Database Development)

در این فصل می‌خوانیم:

- ✓ بررسی تفاوت میان دیتابیس، جدول، رکورد، فیلد، و مقدار
- ✓ درک اینکه چرا چند جدول در یک دیتابیس استفاده می‌شود
- ✓ طراحی یک سامانه دیتابیس (database system)

در این فصل، با مفاهیم و واژگان دیتابیس‌ها آشنا شده و شیوه طراحی جدول‌هایی که در فرم‌ها و گزارش‌های برنامه‌های کاربردی اکسس استفاده خواهد شد را فرا خواهید گرفت.

ایجاد دیتابیس، به کلی متفاوت با دیگر روش‌هایی است که با کامپیوترها کار می‌کنید. برخلاف نرم‌افزارهای Word یا Excel، که آشنایی با نحوه کار با آنها آسان است، ایجاد یک دیتابیس ابتدایی نیاز به دانشی مقدماتی دارد. وقتی یک کاربر تازه کار برای نخستین بار اکسس را باز می‌کند واقع‌نمی‌داند کار را از کجا آغاز کند. با این حال، باز کردن رابط کاربر (User Interface)، نقطه آغاز کار در ایجاد نخستین دیتابیس را به دستتان می‌دهد. به هر حال برخلاف Word یا Excel نمی‌توان کار را با تایپ چیزهایی در صفحه آغاز نموده و نتیجه را مشاهده کرد.

مفهوم بنیادی که به دیتابیس‌های اکسس می‌توان نسبت داد این است که داده‌ها در Tables یا جدول‌ها ذخیره و نگهداری می‌شود. جدول‌ها در بردارنده ردیف‌ها و ستون‌هایی از داده‌هاست، درست همانند یک کاربرگ اکسل. در یک دیتابیسی که به خوبی طراحی شده، هر جدول بیانگر یک نهاد مجرزاست مانند یک شخص یا یک محصول. هر ردیف درون یک جدول، یک مورد مستقل از نهاد را توصیف می‌کند، مانند یک شخص یا یک محصول خاص. هر ستون در یک جدول اکسس، شامل یک نوع مجرزایی از داده‌هاست، مانند یک متن یا تاریخ زمان.

حین کار با اکسس، زمان قابل توجهی را صرف طراحی جزئیات جدول‌های دیتابیس خواهید کرد. طراحی جدول و پیاده‌سازی آن، دو فرایندی است که ایجاد دیتابیس را از سایر فعالیت‌های کامپیوتری که ممکن است دنبال کنید متمایز می‌کند.

فایل تمرینی این فصل

مثال‌های ارائه شده در این فصل را می‌توانید از دیتابیس نمونه CollectibleMiniCars.accdb در CD همراه کتاب بیابید. اگر هنوز فایل‌های تمرینی را از CD کتاب بر روی سیستم خود کپی نکرده‌اید ابتدا این کار را انجام دهید.

پس از شناخت مفاهیم و واژگان پایه، درس مهم بعدی، فراگیری طراحی صحیح دیتابیس است. بدون یک طراحی مناسب، ممکن است مجبور شوید به دفعات، جدول‌ها و کوئری‌های مشکل‌دار را بازنگری و اصلاح نمایید، و شاید اصلاً نتوانید اطلاعاتی که می‌خواهید را از دیتابیس خود استخراج نمایید. در خلال این کتاب با نحوه به کارگیری کامپونت‌های برنامه‌های اکسس، همچون کوئری‌ها، فرم‌ها و گزارش‌ها آشنا خواهید شد. همچنین چگونگی طراحی و ساخت هر یک از این اشیاء را می‌آموزید. هرچند نمونه مورد مطالعه Collectible Mini Cars (گردآوری خودروهای کوچک) مثال‌های ساختگی را ارائه می‌دهد اما مفاهیم به تصویر کشیده شده در این برنامه ساده، جعلی و ساختگی نیست.

شاید برخی از مفاهیم این فصل‌ها موارد پیچیده‌ای به حساب آید به ویژه برای کاربران تازه وارد در اکسس.

نکته: اگر با اکسس آشنا‌یید و می‌خواهید یک راست به سراغ آن بروید می‌توانید از این فصل چشمپوشی و به فصل بعدی مراجعه کنید.

اصطلاحات دیتابیس اکسس

پیش از کار روی جدول‌ها در مثال‌های کتاب، بد نیست یک آشنایی کلی نسبت به واژگانی که در حین کار با دیتابیس‌ها به ویژه دیتابیس‌های اکسس به کار می‌رود پیدا کنیم. اکسس بیشتر این واژگان مرسم را شامل می‌شود اما نه همه آنها را. واژه‌های database، record، table، field و value که به ترتیب به شکل دیتابیس (پایگاه داده، بانک اطلاعاتی)، جدول، رکورد، فیلد، و مقدار به کار می‌رود به یک شکل سلسله مراتبی از بیشترین مقدار به کمترین مقدار اشاره دارد. این واژگان به شکل یکسانی در تمامی سیستم‌های بانک اطلاعاتی استفاده می‌شود که باید به خوبی با آنها آشنا شوید.

دیتابیس‌ها

عموماً واژه دیتابیس، یک اصطلاح کامپیوتری برای مجموعه اطلاعاتی پیرامون یک عنوان مشخص یا برنامه کاربردی تجاری است. دیتابیس‌ها در سازماندهی این اطلاعات مربوطه، به یک شکل منطقی برای دسترسی و بازیابی ساده آن به کمک ما می‌آید. برخی از سیستم‌های دیتابیس قدیمی از واژه database برای توصیف جدول‌های خاص استفاده می‌کردند. اما اکنون برای تمامی عناصر یک سیستم بانک اطلاعاتی از واژه database استفاده می‌شود.

دیتابیس‌ها تنها ویژه‌ی کامپیوترها نیستند. دیتابیس‌های دستی نیز وجود دارد؛ گاهی آنها را با نام‌های سیستم‌های بایگانی دستی^۱ یا سیستم‌های بانک اطلاعاتی دستی^۲ می‌خوانیم. این سیستم‌های بایگانی معمولاً ترکیبی از افراد، کاغذ، پوشه، و قفسه‌های بایگانی است. کاغذ، نقطه کلیدی یک سیستم دیتابیس دستی است. در یک سیستم دیتابیس دستی واقعی معمولاً سبدهای ورودی و خروجی و برخی روش‌های بایگانی قراردادی وجود دارد. دسترسی به اطلاعات از طریق باز کردن یک کشوى فایل و خارج نمودن یک پوشه فایل و برداشتن اوراق کاغذی بایگانی شده، امکان‌پذیر است. یافتن فرم‌ها نیز از طریق برچسب‌های الفبایی مندرج در کشوها و پوشه‌ها ساده‌تر می‌شود. اطلاعات درون پوشه‌ها نیز به شکل دستی مرتب یا Sort شده و یا از کاغذی به کاغذ دیگر کپی می‌شود (و یا اینکه از یک صفحه گسترده اکسل چاپ گرفته می‌شود). برای آنالیز داده‌ها یا نمایش آن به روش‌های جدید و ابتکاری نیز می‌توان از یک صفحه گسترده یا ماشین حساب استفاده نمود.

یک دیتابیس اکسس چیزی بیشتر از یک نسخه خودکار شده‌ای از توابع بایگانی و بازیابی یک سیستم بایگانی کاغذی نمی‌باشد. دیتابیس‌های اکسس، اطلاعات را در یک ساختار تعريف شده دقیق نگهداری می‌کند. جدول‌های اکسس، مجموعه‌ای از انواع مختلف داده‌ها را ذخیره می‌کند، از خطوط ساده متغیر گرفته (مانند نام و نشانی) تا داده‌های پیچیده‌ای همچون تصاویر، صداها، یا تصاویر ویدئویی. نگهداری داده‌ها در یک فرمت دقیق، سیستم مدیریت دیتابیس^۳ را امکان‌پذیر می‌سازد؛ همانند نرم‌افزار Access که برای هدایت داده‌ها به سمت اطلاعات مفید طراحی شده است.

در هر دیتابیس اکسس، جدول‌ها به عنوان انبار اولیه داده‌ها به کار می‌رود. کوئری‌ها، فرم‌ها، و گزارش‌ها، دسترسی به داده‌ها را میسر می‌سازد و به کاربر، امکان افزودن یا استخراج داده‌ها و یا ارائه آن به شیوه‌های مفید را می‌دهد. بیشتر برنامه‌نویسان، ماکروها و یا کدهای^۴ VBA را به فرم‌ها و گزارش‌ها اضافه می‌کنند تا کار با برنامه‌های اکسس برای کاربر ساده‌تر شود.

یک سیستم مدیریت دیتابیس رابطه‌ای^۵ (RDBMS) مانند اکسس، داده‌ها را در جدول‌های مرتبط به هم‌دیگر نگهداری می‌کند. برای نمونه، جدولی که شامل داده‌های کارمندان است (اسامی و آدرس‌ها) می‌تواند به جدولی که شامل اطلاعات حقوق و دستمزد است (تاریخ پرداخت، میزان پرداخت، و شماره چک) مرتبط باشد. کوئری‌ها امکان پرسش پرسش‌های پیچیده (مانند مجموع پرداخت‌ها به آقای Jane Doe در سال ۲۰۱۵ چقدر بوده؟) را از این جدول‌های مرتبط به هم به کاربر می‌دهد، به‌گونه‌ای که پاسخ‌ها در فرم‌های خاصی و یا در گزارش‌های چاپی نمایش یابد.

¹ Manual filing systems

² Manual database systems

³ Database management system (DBMS)

⁴ Visual Basic for Applications

⁵ Relational database management system

در حقیقت، یکی از تفاوت‌های بنیادی بین یک دیتابیس رابطه‌ای و یک سیستم بایگانی دستی در این است که در یک سیستم دیتابیس رابطه‌ای، داده‌ها برای یک آیتم یا فرد خاص مجزا می‌تواند در جدول‌های جداگانه نگهداری شود. برای نمونه، در یک سیستم مدیریت بیمارستانی، نام و آدرس و دیگر اطلاعات تماس بیمار احتمالاً در جدولی متغیر از جدولی که تیمارهای بیمار را نگه می‌دارد ذخیره می‌شود. در واقع، جدول تیمار، تمامی اطلاعات تیمار مربوط به همه بیماران را نگهداری می‌کند و در جدول تیمار، برای یافتن تیمارهای یک فرد بیمار از یک شناسه بیمار (معمولاً یک عدد است) استفاده می‌شود.

دیتابیس در اکسس، یک ظرف کلی برای داده‌ها و اشیاء^۱ مربوطه است. این ظرف تنها به مجموعه جدول‌ها محدود نمی‌شود بلکه شامل انواع اشیاء دیگر از جمله کوئری‌ها، فرم‌ها، گزارش‌ها، ماکروها، و ماژول‌های کد نیز می‌شود.

اکسس در هر مقطع تنها با یک دیتابیس مجزا کار می‌کند. به محضی که یک دیتابیس اکسس را باز می‌کنید اشیاء دیتابیس (جدول‌ها، کوئری‌ها، و ...) در یک صفحه در اختیارتان قرار می‌گیرد تا بتوانید روی آنها کار کنید. در صورت نیاز می‌توانید هم‌زمان چند کپی از اکسس را باز کنید و هم‌زمان روی بیش از یک دیتابیس کار کنید.

بیشتر دیتابیس‌های اکسس دربردارنده صدھا و یا حتی هزاران جدول، فرم، کوئری، گزارش، ماکرو، و ماژول است. به جز چند استثناء محدود، همه اشیاء در یک دیتابیس اکسس ۲۰۱۶، درون یک فایل مستقل با پسوند .accdb یا .accde. مستقر می‌شود. همچنین، دیتابیس‌های اکسس می‌توانند دارای پسوند .mdb یا .mde. نیز باشند که این‌گونه دیتابیس‌ها، با اکسس ۲۰۰۳ و نسخه‌های پیش از آن، سازگاری روبه عقب دارند.

جدول‌ها

هر جدول به صورت ظرفی برای اطلاعات خام (data یا داده نامیده می‌شود) عمل می‌کند، همانند یک پوشه در یک سیستم بایگانی دستی. جدول‌ها در یک دیتابیس اکسس محتوى اطلاعاتی پیرامون یک نهاد^۲ مجزا، همچون یک فرد یا محصول است و داده‌ها در هر جدول به داخل سطرها و ستون‌ها سازماندهی می‌شود.

شکل ۱-۱ جدول Products را از برنامه کاربردی^۳ دیتابیس Collectible Mini Cars نشان می‌دهد. این جدول یکی از جدول‌های مرسوم در برنامه‌های اکسس است. هر ردیف، یک محصول مجزا را تعریف می‌کند. در شکل ۱-۱، ردیف شامل اطلاعات روی مدل die-cast Volkswagen Beetle 2003 از خودروی ۲۰۰۳ انتخاب شده است.

¹ Objects

² Entity

³ Application

فصل ۱ / مقدمه‌ای بر ایجاد دیتابیس

۱۳

ProductID	Description	Features	ModelYear	Make	Model	Color	Scale
1	Buick Skylark	The 1953 Skylark f 1953	Buick	Skylark	Red	1:18	
2	Cord 810	What the maker c 1936	Cord	810	Black	1:18	
3	Chevrolet Corvette Conv	Every year, more : 1959	Chevrolet	Corvette	Red	1:18	
4	Chevrolet Corvette Conv	One noteworthy : 1957	Chevrolet	Corvette	Yellow	1:18	
5	Chevrolet Bel Air Convertib		Chevrolet	Bel Air	Red	1:18	
6	Ford Fairlane		Ford	Fairlane	Dark Red	1:18	
7	Buick T-Type		Buick	T-Type	Gray	1:18	
8	Pontiac Vibe		Pontiac	Vibe	Yellow	1:18	
9	Pontiac Fiero GT		Pontiac	Fiero	Red	1:18	
10	Chrysler Crossfire		Chrysler	Grossfire	Gray	1:18	
11	Ford Saleen Mustang		Ford	Mustang		1:18	
12	Chevrolet Camaro 35th Ann		Chevrolet	Camaro		1:24	
13	Ford Coupe 2-Door		Ford	Coupe		1:18	
14	Ford Mustang		Ford	Mustang		1:18	
15	Ford Convertible		Ford	Sedan		1:18	
16	Volkswagen Beetle		Volkswagen	Beetle		1:18	
17	Ford Model A Pickup		Ford	Model A		1:18	
18	Aston-Martin Mark II		Aston-Martin	Mark II		1:18	
19	Ford Crown Victoria		Ford	Crown Victoria		1:18	
20	Cord 812 Supercharged		Cord	812		1:32	
21	Lincoln Continental		Lincoln	Continental		1:18	

شکل ۱-۱: جدول محصولات Collectible Mini Cars

در قسمت "یک روش طراحی پنج مرحله‌ای" که در ادامه این فصل خواهد دید، یک تکنیک مفید برای طراحی جدول‌های اکسس ارائه شده است.

نکته: در فصل‌های ۳ و ۴، با قوانین مهم حاکم بر طراحی جدول‌های رابطه‌ای آشنا شده و نحوه تفسیر آن در دیتابیس‌های اکسس را می‌آموزید. این قواعد و شیوه‌نامه‌ها به کارکرد بهتر برنامه‌های تان متنه‌ی می‌شود در حالی که از درستی داده‌های قرار گرفته در جدول‌ها اطمینان داشته باشید.

در حقیقت بسیار مهم است که به اشیائی که توسط برنامه‌هایتان مدیریت می‌شود در شرایط مشابه بیاندیشید. زیرا هر جدول اکسس، یک نهاد را تعریف می‌کند پس مجبوری‌ید یاد بگیرید که به جدول به عنوان نهاد بیاندیشید. همان‌گونه که دیتابیس‌های اکسس را طراحی کرده و می‌سازید، یا حتی زمانی که با یک برنامه موجود کار می‌کنید باید فکر کنید چگونه جدول‌ها و سایر اشیاء دیتابیس، نهادهای فیزیکی مدیریت شده توسط دیتابیس‌تان را نمایش می‌دهد و این که چگونه نهادها با همدیگر مرتبط هستند.

پس از این که یک جدول را ساختید آن را در صفحه گسترده‌ای مانند فرم می‌بینید که Datasheet نامیده می‌شود. دیتابیس‌یت، صفحه‌ای است متشکل از ردیف‌ها و ستون‌ها (که به ترتیب با records و fields شناخته می‌شود). شکل ۲-۱، نمای Datasheet جدول Collectible Mini Cars را در برنامه Customers نشان می‌دهد. هرچند یک دیتابیس‌یت و یک صفحه گسترده به ظاهر یکی هستند، اما دیتابیس‌یت یک نوع خیلی متفاوتی از شیء است. اختلاف این دو نوع صفحه به تفصیل در فصل ۶ آمده است.

CustomerID	Company	Address	City	State	ZipCode	Phone
1	Fun Zone	105 S Dubuque Street	Iowa City	IA	52240-	(319) 352-0725
2	Exelon Shoppe	123 South Street	Newington	NH	12301-	(603) 555-6887
3	Southwest Softies	Rt 9	Pine Plains	NY	12567-	(518) 555-6699
4	Pinnacle Playables	560 Broadway	Salem	NH	03079-	(603) 555-4422
5	Toys In the Basement	100 Elm Street	Sunnyville	GA	12305-	(478) 555-8822
6	Rockin And Rollin	60 Newbury Rd	Carlsen	NY	10554-	(212) 555-9639
7	Mary's Merchandise	95 south Main Street	Summerville	CT	06028-	(860) 555-1285
8	World's Best Toys	54 Oak Street	New Town	NY	10555-	(212) 555-7774
9	Carmen's Collectib	15 Hatter Drive	Allison	PA	15413-	(724) 555-9874
10	Red Hat Hattery	1600 Mountain Rd	Montclair	CA	91763-	(909) 555-6666
11	Adorable Stuff	93 Prospect Ave	Bell Gardens	CA	90202-	(323) 555-4777
12	All Your Needs	8 River Run	Island Lake	IL	60042-	(847) 555-1234
13	Terrific Toys	64 Highland Street	Sale Creek	GA	31784-	(912) 555-4567
14	Regis Toys	15 Mineral Drive	Iron Springs	AZ	86330-	(520) 555-6888
15	Top End Toys	60 State Street	Salado	TX	76571-	(254) 555-1236
16	Coventry Collectib	15 Main Street	Elsa	TX	78543-	(956) 555-4544
17	The Toy Box	15 Long Ave	Greenleaf	ID	83626-	(208) 555-6914
18	Zoomy Collectible	55 West North Street	Knox	IN	40534-	(219) 555-3666
19	Paul's Best Toys	54 Plains Rd	Turon	KS	67583-	(316) 555-7778
20	Midwest Collectib	16 South Hill Road	Truxton	MO	63381-	(636) 555-9560

شکل ۲-۱: جدولی که به صورت یک دیتابیس نمایش داده شده

جدول مشتریان، افرادی را که با Cars Collectible Mini Cars کار می‌کنند را نمایش می‌دهد. همان‌گونه که می‌بینید داده‌های جدول در ردیف‌های افقی و ستون‌های عمودی توزیع شده است. هر ردیف (یا رکورد) یک مشتری مجزا را تعریف می‌کند، در حالی که هر ستون (یا فیلد)، ارائه‌گر یک نوع اطلاعات مربوط به هر مشتری است.

برای نمونه، نخستین ردیف جدول tblCustomers بیانگر داده‌های توصیفی Fun Zone است که شامل آدرس و شماره تلفن می‌باشد. هر تکه از اطلاعات توصیفی Fun Zone یک فیلد محسوب می‌شود (CompanyName, Address, Phone, ...). ترکیب فیلدها، یک رکورد را شکل می‌دهد و رکوردهای گروه‌بندی شده، جدول را می‌سازد (هر ردیف یک جدول، یک رکورد را تشکیل می‌دهد).

هر فیلد یک جدول اکسس شامل تعدادی ویژگی یا مشخصه^۱ است که نوع داده‌های جای گرفته در فیلد را مشخص می‌کند و اینکه چگونه اکسس باید داده‌های فیلد را بشناسد. ویژگی‌هایی همچون نام فیلد (CompanyName) و نوع داده‌های آن (Text). هر فیلد می‌تواند ویژگی‌های دیگری را نیز داشته باشد. برای نمونه، ویژگی Size فیلد Address به اکسس می‌گوید بیشترین تعداد کارکتر مجاز برای آدرس چه قدر باشد.

در فصل ۲ بیشتر به ویژگی‌های فیلدها می‌پردازیم.

رکوردها و فیلدها

همان‌گونه که در شکل ۲-۱ می‌بینید، دیتابیس از ردیف‌ها (یا رکوردها) و ستون‌ها (فیلدها) تشکیل شده است که نخستین ردیف (سر ستون هر یک از ستون‌ها) شامل نام فیلدهای درون دیتابیس است. در شکل ۲-۱، این فیلدها با اسامی CustomerID, Company, City, Address, State و ... نام‌گذاری شده‌اند. هر ردیف، رکوردي

^۱ خصیصه: Properties

مستقل است که شامل فیلدهای مربوط به آن رکورد است. در یک سیستم دستی، ردیف‌ها فرم‌های خاصی هستند (اوراق کاغذی) و فیلدها معادل نواحی خالی روی یک فرم چاپ شده‌ای است که باید پر شود.

حين کار با اکسس، لفظ فیلد برای ارجاع به صفتی که به یک رکورد تعلق دارد به کار می‌رود. در برخی از سیستم‌های دیتابیس دیگر از جمله SQL Server، واژه ستون را اغلب به جای فیلد خواهید شنید. فیلد و ستون معنی یکسانی دارند. واژه به کار رفته دقیقاً تکیه بر همان مفهوم سیستم دیتابیس دارد و متضمن جدول محتوی رکورد است.

مقادیر (Values)

در محل تقاطع یک رکورد و یک فیلد، یک Value یا مقدار قرار گرفته که عنصر اصلی داده‌ها است. برای نمونه، Fun Zone، نام کمپانی در نخستین رکورد است که بیانگر یک مقدار داده است. یک سری قواعد مشخص که در فصل‌های ۲ و ۳ بحث شده تعیین می‌کند که چگونه داده‌ها در یک جدول اکسس قرار می‌گیرد. برای نمونه، در یک دیتابیسی که به درستی طراحی شده، رکورد Fun Zone تنها یک بار خ می‌دهد زیرا هر ردیف جدول می‌باشد که جزئیات هر کمپانی (مانند نشانی) متفاوت باشد. اگر ردیف‌ها در یک جدول منحصر به فرد نباشد اکسس روشی برای تشخیص بین تکراری بودن ردیف‌ها نداشته و داده‌ها نمی‌تواند صحیح باشد یا به درستی مدیریت شود.

دیتابیس‌های رابطه‌ای (Relational Databases)

اکسس، یک سیستم مدیریت دیتابیس رابطه‌ای است. داده‌های اکسس در جدول‌های مرتبط با هم نگهداری می‌شود، طوری که داده‌های یک جدول (مانند مشتری‌ها) به داده‌های جدول دیگر مربوط می‌شود (مانند سفارش‌ها). اکسس، ارتباطات بین جدول‌های مربوطه را حفظ کرده و استخراج یک مشتری و کل سفارش‌های مشتریان را ساده‌تر می‌کند بدون اینکه هیچ داده‌ای از قلم بیافتد یا رکوردهایی که کسی سفارش نداده در لیست سفارش قرار گیرد.

در بخش‌های انتهایی کتاب، رفرنس‌هایی به مواردی همچون یک "جدول مشتریان" یا "جدول tblCustomers" می‌بینید. نام‌گذاری جدول‌ها بر حسب کارکرد داده‌ای آنهاست. ممکن است دو فرد مختلف، از دو نام مختلف برای نام‌گذاری یک جدول استفاده کنند. معمولاً پیش از نام جدول از واژه `tbl` استفاده می‌شود.

ایجاد چند جدول، عملیات ورود داده‌ها و گزارش‌گیری را با کاهش ورود داده‌های تکراری ساده‌تر می‌کند. برای نمونه، با تعریف دو جدول برای برنامه‌ای که از اطلاعات مشتری استفاده می‌کند، در هربار که مشتری جنسی را می‌خرد نیازی به ثبت مجدد نام و نشانی وی ندارید.

پس از این که جدول‌ها را ساختید باید آنها را به هم متصل کنید. برای نمونه، اگر جدول مشتریان tblCustomers و جدول فروش tblSales را دارید باید tblCustomer را به tblSales متصل کنید تا بتوانید همه فروش‌های ثبت شده برای یک مشتری را ببینید. اگر تنها یک جدول داشتید می‌بایست نام و نشانی مشتری را برای هر فروش ثبت شده برای او به شکل تکراری وارد می‌کردید. این دو جدول امکان این را فراهم می‌کند که در tblCustomers با استفاده از فیلدهای متصل به هم CustomerID (در جدول Customer) و ID (در جدول tblSales) به دنبال اطلاعات فروش بگردید. با این روش، مثلاً هرگاه نشانی یک مشتری تغییر کند، آن تنها در یک رکورد جدول tblCustomers تغییر می‌کند. زمانی که اطلاعات فروش‌ها در صفحه نمایان است نشانی تماس صحیح همواره در دسترس است.

تفکیک داده‌ها به داخل چند جدول از یک دیتابیس، کار سیستم را برای نگهداری ساده‌تر می‌کند زیرا تمامی رکوردهای از یک نوع معین، در یک جدول یکسان جای می‌گیرد. با صرف کمی زمان برای تفکیک صحیح داده‌ها به داخل چند جدول، کاهش معنی‌داری را در زمان طراحی و کار تجربه خواهید کرد. این فرایند، نرم‌افزاری یا هنجارسازی^۱ نامیده می‌شود.

در ادامه این فصل در قسمت "فرایند طراحی پنج مرحله‌ای" می‌توانید روی موردی که برای Mini Collectible Cars در نظر گرفته شده کار کنید که شامل پنج جدول است.

چرا چندین جدول می‌سازیم؟

فکر ایجاد چندین جدول از روی داده‌های موجود تقریباً همواره کاربران مبتدی دیتابیس را می‌ترساند. بیشتر مواقع، کاربران مبتدی می‌خواهند یک جدول حجمی که شامل همه اطلاعات مورد نیازشان است را بسازند و به اصطلاح، شر را کم کنند! برای نمونه، یک جدول مشتری با همه فروش‌هایی که توسط مشتری انجام یافته و نام و نشانی و دیگر اطلاعات مشتری که در آن گنجانده شده است. پس از همه این‌ها، اگر برای ذخیره داده‌ها از Excel استفاده کرده باشید، در پیش گرفتن همان رویه حین ساخت جدول‌ها در اکسس می‌تواند کاملاً توجیه‌پذیر قلمداد شود!

استفاده از تنها یک جدول بزرگ برای اطلاعات مشتریان، نگهداری آن را به سرعت با مشکل مواجه می‌سازد. چراکه مجبورید اطلاعات مشتری را برای هر فروشی که برای یک مشتری صورت می‌گیرد وارد نمایید (یعنی تکرار نام و آدرس و دیگر اطلاعات او به دفعات در هر ردیف). اینک تصور کنید که یک مشتری در هر نوبت خرید، به جای یک قلم خرید چندین قلم کالا خریداری کند که باز به افزایش اطلاعات یکسان وی در جدول می‌انجامد. نتیجه این کار نیز کاهش بازدهی سیستم و نیز افزایش احتمال خطأ در حین ورود داده‌ها خواهد بود.

پس باید جدول‌هایی را ساخت که شامل کمترین اطلاعات باشد و سیستم بتواند به سادگی و بدون رشد اطلاعات تکراری، کارایی خود را حفظ کند. برای این منظور باید چند جدول متمایز ایجاد نمایید که هر یک شامل فیلدهایی

^۱ Normalization